

Anul XI
Nr. 21
APRILIE
2021

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

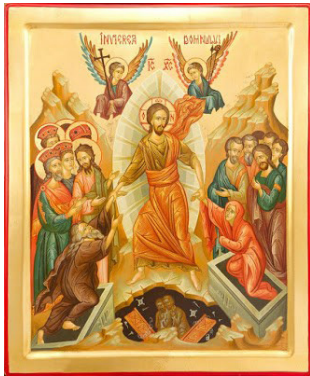
DOXOLOGIA

“Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”

„Cel ce răstignire ai răbdat și moartea ai stricat și ai înviat din morți, împacă viața noastră, Doamne, ca un singur Atotputernic” (Laudele Învierii)

Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul din Sfânta Treime, S-a întrupat pentru noi și a noastră mântuire (art. 3 din Crez), a suferit, a fost dat la moarte și a treia zi a înviat din morți. Învățătura ortodoxă despre Învierea Domnului nu este separată de întreaga lucrare de Răscumpărare, de ridicare a omului din îndepărtarea sa de Dumnezeu. Astfel, ea nu trebuie separată nici de Răstignirea și moartea Sa pe Cruce.

Slava Învierii este astfel ascunsă în

taina Crucii. Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos este și rămâne taină, oricât am vorbi noi despre Învierea Domnului Hristos nu putem ajunge la o înțelegere deplină. Există o alcătuire între catavasiile Crucii în care Învierea este prezentată ca „cea mai presus de lume Înviere a lui Hristos Dumnezeu”, adică ceva care este mai presus de ceea ce putem noi înțelege cu puterile firii omenesti și de fapt este mai presus de ceea ce putem înțelege noi deplin. Părintele Teofil Părăian spunea: „fiecare Evanghelist prezintă Învierea Domnului Hristos ca realitate, nu o explică, nici nu face aprecieri asupra Învierii, ci fiecare Evanghelist prezintă Învierea ca o realitate, ca ceva care s-a întâmplat”.

Învățătura despre Învierea Domnului nostru Iisus Hristos se află în centrul credinței creștine: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră... Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătura a Învierii celor adormiți”, spunea Apostolul Pavel (I Corinteni 15, 17, 20). Umanitatea întreaș se bucură de Învierea Domnului, căci **Răscumpărarea este adusă pentru toți oamenii, din toate timpurile și toate locurile.** Tot Sfântul Apostol Pavel scria: „Căci pentru aceasta a trăit și a murit și a înviat Hristos, ca El să stăpânească și peste morți și peste vii” (Romani 14, 9). Mântuirea obiectivă sau Răscumpărarea, care are la bază dragostea nemăsurată a lui Dumnezeu față de noi oamenii (Ioan 3, 16), cuprinde taina eliberării noastre din robia păcatului și a morții, prin Întruparea, Viața, Pătimirile, Moartea și Învierea Mântuitorului Hristos. Sfântul Vasile cel Mare († 379) tâlcuiește dragostea și smerenia Domnului Hristos față de noi prin cuvintele: „Pentru aceste binefaceri veșnice Fiul Celui Preaînalt S-a făcut pentru noi Dumnezeu între oameni, pentru trupul cel stricat Cuvântul S-a făcut trup și a locuit între noi; cu noi, cei nerecunoscători, Binefăcătorul; la cei ce locuiesc în întuneric, Soarele dreptății; pe Cruce, Cel fără prihană; în moarte, Viața; în iad, Lumina; pentru cei căzuți, Învierea”.

Credem și mărturisim că **Iisus Mântuitorul ne dă o pace și o bucurie deplină**, pentru că El dă ceea ce trebuie sufletului nostru, iar ceea ce trebuie sufletului este, înainte de toate, scăparea și ușurarea lui de sub greutatea păcatului. Domnul Iisus Hristos ne dă o pace deplină, pentru că El ne-a împăcat cu Tatăl Ceresc. Dumnezeu a voit - și voiește - să împace totul cu Sine prin Iisus Hristos, făcând pace cu noi prin Sângele Crucii Sale (Coloseni 1, 20). Aceasta este adevărata pace. Aici este izvorul păcii celei adevărate: **împăcarea noastră cu Tatăl Ceresc, prin Jertfa cea Sfântă a Fiului Său.** Despre această pace zicea Apostolul Pavel: „Vă rugăm fierbinte - ca și când Dumnezeu v-ar îndemna prin noi - în numele lui Iisus Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu” (II Corinteni 5, 20). Domnul Hristos ne arată că pacea sufletelor noastre este și semnul

împăcării cu Dumnezeu prin iertarea păcatelor cu puterea Sfântului Duh. Așadar, Biserica ne învață că Hristos a adus pacea între oameni și cu Dumnezeu prin jertfa pe Cruce. Ceea ce era vrăjmășie, căci stabilise o separație între om și Dumnezeu, a fost desființat pe Cruce prin Jertfă, oferirea de Sine a lui Hristos. Urmarea mândriei și a neascultării lui Adam a fost separarea de Dumnezeu, urmarea smereniei Omului-Dumnezeu și a ascultării până la moarte „și încă moarte pe Cruce” (Filipeni 2, 8), a fost împăcarea cu Dumnezeu. Toate cele ce se aflau separate de Dumnezeu, întreaga creație suferindă după păcatul lui Adam, a fost readusă, prin jertfa lui Hristos, înaintea lui Dumnezeu-Tatăl, împăcată și răscumpărată din moarte. Sfântul Chiril al Alexandriei († 444) explică taina Crucii prin faptul că **la Dumnezeu-Tatăl nu se poate ajunge decât în stare de jertfă**, iar jertfa adevărată, în numele omenirii, nu o putea aduce decât Cel fără de păcat, Cel împăcat cu omenirea.

Mântuirea fiecăruia dintre noi constă în însușirea prin har, credința și fapte bune a ceea ce Hristos însuși a făcut pentru noi toți prin Întruparea, învățătura, Pătimirile și Jertfa Crucii și prin Învierea din morți, pecetluind această lucrare mântuitoare prin Înălțarea Sa la Ceruri întru slavă de-a dreapta Tatălui, fiind unul dintre noi, dar ca Dumnezeu-Omul în Treime, în relația de comuniune cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, privind spre noi oamenii și rămânând și în comuniune cu noi oamenii pe drumul spre El, ajutați de El prin lucrarea Duhului Sfânt.

Sfinții Părinți, stăruind asupra relației lui Hristos cu firea Sa umană, accentuează foarte mult efectul jertfei Golgotei în restaurarea, înnoirea, sfințirea și îndumnezeirea firii umane în Hristos și, prin ea, în toți care cred și se încorporează în Hristos prin Botez, Mirungere și Euharistie ca membri ai Trupului Său, Biserica.

Viața creștinului pe pământ are sens și valoare numai în măsura în care acesta se preocupă de propria sa mântuire și o dobândește în mod real prin comuniunea harică cu Hristos, ca mădular al Trupului Său, Biserica. Fără comuniunea cu Hristos și fără rămânerea în această comuniune ca mădular al Bisericii nu-i posibilă mântuirea omului și cu atât mai mult creșterea în Hristos a creștinului până la măsura vârstei deplinătății lui Hristos (Efeseni 4, 13). Dar fără această Comuniune și rămânere în comuniune cu Hristos în Biserică și cu Biserica, creștinul nu-și poate realiza nici comuniunea cu semenii săi de care într-un anumit fel depinde însăși mântuirea sa.

Prelungirea lui Hristos Cel înviat în noi și sfințirea noastră a tuturor are loc în Biserică prin tot ceea ce face Hristos în ea pentru mântuirea noastră sau mai exact prin încorporarea noastră în Hristos ca mădulare ale Trupului Său, Biserica; și creșterea noastră în comuniunea cu Hristos, care implică purificarea continuă de patimi și unirea tot mai strânsă cu El prin Sfintele Taine. Prin Botez ne facem părtași darurilor morții și Învierii lui Hristos, iar prin Sfânta Împărtășanie ne întâlnim și creștem continuu în comuniunea cu Hristos Cel mort și înviat pentru a noastră mântuire. Învierea lui Hristos ne dă puterea să ducem adevărata luptă: lupta împotriva patimilor și lupta pentru comuniunea și asemănarea tot mai mare cu Hristos.

Mântuitorul nostru Iisus să ne dăruiască pacea Sa, precum și bucuria Femeilor Mironosițe și a Apostolilor, care L-au întâlnit pe Domnul Înviat. Această pace și bucurie sfântă să se sălășuiască între noi toți, în sufletele și în familiile noastre.

HRISTOS A ÎNVIAT!

Pr. Romică Nicolae Enoiu

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

MOARTEA ȘI ÎNVIEREA LUI HRISTOS – IMNUL DE IUBIRE A LUI DUMNEZEU PENTRU OM

CĂTRE TOT CLERUL, CINUL MONAHAL SI POPORUL DREPTSLĂVITOR DIN ÎNTREAGA ARHIEPISCOPIE

„În Cel înviat, în trupul Său proslăvit, în însăși deschizătura rănilor Sale, nu mai domnește moartea, ci Duhul Sfânt, Suflarea de viață. Iar Crucea de biruință și de lumină, după care ne modelează Botezul, poate de acum să transforme situația cea mai disperată în moarte-înviere, în Paști, în « trecere » spre veșnicie”. (Olivier Clément, Întrebări asupra omului, Alba Iulia 2019, p. 177)

Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Preacuvioase Maici,
Iubiți frați și surori,

Hristos a înviat!

Marea sărbătoare a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, Sărbătoarea sărbătorilor, ne face să tresăltăm an de an de bucurie. Prin Înviere, sensul vieții noastre s-a schimbat. Chiar dacă trecem prin clipe atât de grele, datorate pandemiei, ne regăsim astăzi copleșiți de dragostea Celui care a lăsat totul pentru noi și ne-a vindecat de moarte. A venit, lăsând sânul Preasfintei Treimi, pentru a împlini voia Tatălui ceresc, așa cum ne spune chiar El în Evanghelia Sf. Ioan.

Înainte ca Mântuitorul să se lase în mâna celor care Îl vor face să pătimească bătăi și scuipări și ocară și Cruce și Moarte, îi învață pe ucenicii Săi cum să trăiască atunci când El nu va mai fi cu ei. Apoi le arată că unitatea care este între El, Fiul lui Dumnezeu și Tatăl, este și între ucenicii Săi și El. Sau dacă nu este, această unitate trebuie să fie. Recunoaștem deja în aceasta Biserica. Legătura unității dintre El și ucenici o arată a fi ca și cea dintre El și Părintele ceresc. Această legătura este dragostea! Niciodată nu a vorbit Mântuitorul despre dragoste atât de mult precum în aceste ultime clipe ale vieții Lui precute cu ucenicii.

Poruncă nouă dau vouă, să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. În aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea iubire unii către alții. (In 13, 34-35)

Deci iată că lasă și un semn Mântuitorul, semn clar că unitatea aceasta, dintre ucenici și El și dintre El și Părintele ceresc, nu este altceva decât IUBIREA. Nu le spune: să vă iubiți cu o iubire oarecare, ci *cu iubirea cu care Eu v-am iubit pe voi*. Dar când le spune ucenicilor aceasta? Atunci când ei încă nu știau cu ce iubire i-a iubit pe ucenici, pentru că nu intrase încă în iureșul răutății omenești care dorea moartea Lui.

Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui. ... Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el. (In 14, 21-23).

Dumnezeu pune condiția esențială pentru ca El să vină în noi: nu se poate arăta celui care nu-L iubește. Pentru că iubire cu sila nu se poate, și iubirea din obligație nu este iubire liberă este doar din teamă și interes, după cum ne spune și Sf. Vasile cel Mare. Ne încredințăm Hristos nu numai că El se va arăta celui care Îl iubește, ci și Tatăl. Ce înseamnă că El se arată? Înseamnă că Dumnezeu se face înțeles și se descoperă celui care Îl iubește. Și mai mult: *vom veni și vom face locaș în el*. Adică, putem spune, Dumnezeu își mută cerul prin iubire, în lăuntrul nostru. Cum să mai vrem să facem altce-

va decât să iubim, dacă știm că Dumnezeu transformă în Cer sufletul care Îl iubește? Dar noi începem să Îl căutăm pe Dumnezeu undeva departe, uneori încercăm să dăm munți la o parte. Însă acei munți pe care trebuie să îi mutăm nu se găsesc în altă parte decât în noi, în inima noastră, în noi înșine. Și dacă o luptă trebuie dusă, aceea este lupta de a-L iubi pe Hristos, care ne spune în continuare:

Precum m-a iubit pe mine Tatăl, așa v-am iubit și eu pe voi. Rămâneți în dragostea mea. (In 15, 9)

Ce taină! Dar iată că aici Iisus ne descoperă ce fel de relație este între El și Tatăl, în Sfânta Treime, că relația între Dumnezeu Tatăl și Fiul și între Dumnezeu Tatăl și Fiul și Sfântul Duh, este o relație veșnică de iubire. Hristos revelează, învață pe ucenici, și prin ei și pe noi, cele pe care le trăiește în sânul Preasfintei Treimi, descoperă taina pe care o trăiește din Veșnicie: Dumnezeu vorbește despre El-Însuși și despre legătura de iubire care este în unitatea Lui, în Sfânta Treime! Dar ce iubire Îl trimite pe Hristos pe pământ, să moară pe cruce? Care iubire Îl trimite pe EL înspre noi, să ia asupra Lui păcatul nostru, să fie ocară, schinguit, bătut, batjocorit, încoronat cu spini și ținut cu cuie în mâini și în picioare și împuns cu suliță în coastă? Ne spune tot prin Sf. Ioan:

Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât pe Fiul Său cel Unul Născut L-a dat, ca tot cel ce crede într-Însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică. (In 3,16)

Care dragoste este aceasta? Ce dragoste face Dumnezeu să pătrundă în omnirea, dându-L pe propriul Său Fiu? Dumnezeu trimite Cuvântul care descoperă voia Lui, însă în final Hristos-Cuvântul nu mai spune nimic. Înaintea lui Pilat și a lui Caiafa a tăcut. Înaintea poporului care striga: „răstignește-L, răstignește-L” a tăcut și acolo. Ce dragoste face Dumnezeu să pătrundă în noi, ce dragoste trimite sufletului nostru prin Fiul Său, dar și în propriul nostru sânge și în propria noastră carne, în omul întreg? Propriul Sânge și propria Carne a Fiului Său, îndumnezeite prin Întruparea Sa. Vedem venind spre noi chipul lui Avraam, care, încercat fiind în dragostea și ascultarea lui față de Dumnezeu, a acceptat să își sacrifice propriul fiu pentru El. Avraam de fapt preînchipuia în jertfa lui pe cea pe care o va face Dumnezeu Tatăl Însuși pentru noi. Și dacă Cel pe care Îl iubește Tatăl din Veșnicie, dacă iubirea aceasta atât de mare o are pentru Fiul, și totuși Îl dă pentru noi oamenii, cum ne iubește pe noi? Ne dăm seama, privind la Patimi, la Răstignire și la Înviere, că de fapt noi suntem purtați în marea taină a iubirii lui Dumnezeu fără ca măcar vreodată să ne dăm seama cât este aceasta de mare pentru om.

Mântuitorul ne spune: *rămâneți în dragostea Mea!* Să rămânem în El, adică să avem încredere până la capăt că dragostea Lui nu ne minte niciodată, pentru că o regăsim în jertfa Lui. Și Jertfa Lui este El-Însuși, nu este altceva. Nu ne dă nimic exterior Lui, ci se dă pe Sine Însuși. Și continuă:

Dacă păziți poruncile Mele veți rămâne în dragostea Mea, precum și eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămân în dragostea Sa. Acestea vi le-am spus ca bucuria Mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină. (In 15,10-11)

Nimic nu bucură sufletul mai mult decât dragostea. Dumnezeu a lăsat în omul creat după chipul Său, neliniștea până când nu va găsi adevărata iubire. Din pânțele mamei încă, din brațele părintești, iubirea este cea care ne aduce liniștea, și apoi căutăm o viață întreagă, aurul cel neprețuit al iubirii. Auzim în jurul nostru în toate circumstanțele vorbindu-se mult despre iubire. Atunci când într-adevăr simțim un dram de dragoste pentru cineva, și este și reciprocitate, câtă bucurie avem în suflet? Simțim că dragostea ne face mai buni, bucuroși, luminoși, iertători, nu mai vedem răul celuilalt, înțelegători fiind cu toți, privind într-o altă lumină lumea, totul are sens în viață pentru că dragostea este în inimă, inundă inima. Putem înțelege puțin mai mult atunci bunătatea, răbdarea, încrederea lui Dumnezeu în ceea ce ne privește. Să ne gândim cum ar putea fi iubirea Lui nesfârșită pentru noi, ce privire poate avea asupra noastră Dumnezeu care este iubire? Și dacă am simți dragostea lui Dumnezeu cea nesfârșită, în sufletul nostru oare cum am fi? Ce lumină ne-ar putea locui? *Rămâneți în dragostea mea, ca să fie bucuria mea deplină în voi!* – ne cheamă Mântuitorul. Mai ales acum să ne străduim și să o cunoaștem, să o cerem de la Dumnezeu, pentru că suntem în inima Patimilor Lui care ne-au adus Învierea. Toată ființa noastră, a creștinilor, bineînțeles, se impregnează de Patima Lui, de durerile Lui, dar și de bucuria Învierii, așa cum le-a spus mironosițelor: *Bucurați-vă!* Când toată ființa noastră se impregnează de iubirea Lui, trăită cu noi în Suferințele și Patimile Sale, ne trece și pe noi odată cu El în Înviere, în Paște. Creștini fiind, trăim din bucuria și dragostea la care Hristos cel Înviat ne-a făcut părtași.

Iubiți frați și surori,

Domnul Hristos a tăcut în fața celor care Îl biciuiau, dar sângele care iese din Rănilor Lui ne arată că este toată dragostea Cerului acolo. Acest Trup Îl primim și acest Sânge, îndumnezeite, în care este toată dragostea Lui. Aceste Sfinte Daruri ne umplu pe noi de dragostea dumnezeiască.

Aceasta este porunca Mea, să vă iubiți unul pe altul cum v-am iubit Eu pe voi. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca viața lui să și-o pună pentru prietenii săi. Voi sunteți prietenii Mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc... De acum nu vă mai zic slujitori, că slujitorul nu știe ce face stăpânul Său, ci v-am numit prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am arătat vouă. (In 15, 12-17)

La acest ceas al destăinuirilor lui Hristos către ucenicii Săi, și implicit către noi, aflăm cel mai minunat lucru din câte sunt sub Soare, care se arată nouă prin Cruce. Acolo ne pune Mântuitorul față în față cu măsura iubirii Sale pentru noi. Și nu ne numește slujitori, suntem prietenii Lui, de la care așteptăm reciprocitate. Nimeni nu poate descoperi adâncimea și veridicitatea iubirii lui Hristos decât prin reciprocitate, căutând să ne iubim aproapele și căutând să Îl iubim precum El ne-a iubit. *Voi sunteți prietenii mei dacă faceți ceea ce v-am poruncit. Cu iubirea cu care Eu v-am iubit, să vă iubiți unul pe altul.* Ne arată Crucea! Și nu avem scăpare. Când vom fi înaintea Lui ne vom pune noi înșine întrebarea: care a fost porunca Lui dată nouă? Și vom pleca sigur capul spre pământ în fața iubirii Lui! Vom simți toată ne iubirea noastră și față de El, și față de cei care ne-au ieșit în cale: cei care ne-au purtat, ne-au crescut, cei care s-au învecinat cu noi într-un moment sau altul al vieții noastre, pe toți îi purtăm în noi, în toate clipele vieții noastre. De aceea să nu încetăm să Îi spunem: „Doamne, învață-mă să iubesc! Nu știu să iubesc, nu pot să o sau să îl iubesc, dar Tu poți să iubești în mine.” Să Îi arătăm limitele iubirii noastre, ale neștiințelor noastre, și să ne lăsăm învățați de El,

precum Apostolii, pentru a deveni apostoli ai iubirii Lui, pe care moartea și iadul nu au putut să o țină în chingile lor. Iubind împreună cu Hristos, precum El iubește, descoperim bucuria nesfârșită de a iubi a Celui care este iubirea însăși. Adică este iubirea Tatălui Însuși materializată aici, răstignită și ea împreună cu Hristos. Pentru că Tatăl este acolo, în suferința Fiului, este întreagă iubirea Lui și cea a Sfântului Duh, a Sfintei Treimi, prin care se proslăvesc Crucea și Îngroparea și Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, ca un imn de iubire a lui Dumnezeu pentru om.

Iubiți frați și surori,

Recunoscători și încredințați iubirii pe care Hristos ne-o poartă, ne regăsim în sărbătoarea de astăzi a Învierii Lui, încrezători că în toate suferințele, neputințele, temerile, dar și în viața noastră de zi cu zi, nu suntem singuri. Izolați în casele noastre, încercând să evităm contaminarea cu un virus foarte agresiv care a provocat moartea multora dintre noi și care poate încă provoca și mai multă suferință în lume, am participat la o mare parte din slujbele Postului Mare, apoi din Săptămâna Patimilor și din noaptea de Înviere, pe ecranele noastre. Am încercat cu toții, prin rugăciune, să fim solidari cu toți cei care sunt în suferință. Ne-am rugat și continuăm să ne rugăm pentru cei care se îngrijesc de cei bolnavi în spitale și la casele lor – medici, infirmieri și tot personalul spitalelor. Ne rugăm de asemenea pentru cei care ajută ducând mâncare și toate cele necesare persoanelor care nu pot ieși din casă. Să răsplătească Dumnezeu pe fiecare și să le dăruiască sănătate pentru a putea continua îngrijirea celor care se luptă cu boala provocată de virus.

Nu am putut fi împreună în bisericile noastre parohiale decât de departe, prin intermediul ecranelor. Însă dragostea noastră pentru Domnul Cel mort și înviat este mai mare, trăind ca niciodată până acum, mulți dintre noi, setea după cuvântul lui Dumnezeu, dorința de a ne împărtăși cu Trupul și Sângele Domnului și lipsa celor apropiați nouă. Să ne iertăm unii pe alții de departe, să ne purtăm unii pe alții în gândurile noastre și în dragostea noastră înaintea lui Dumnezeu. Să nu încetăm să ne rugăm și să rămânem uniți în Hristos Cel înviat și în Dumnezeu Cel în Treime lăudat, izvorul iubirii noastre și al comuniunii noastre în Biserică, trupul lui Hristos. Să ne străduim din răspuțeri să îi învățăm și pe cei mici și pe cei tineri, prin faptele noastre, ce este și cum este dragostea lui Hristos pentru noi și a noastră pentru El. Așa să ne ajute Hristos Domnul să trăim în aceste zile, și să înțelegem că Biserica este și zid, un zid de piatră, dar ca ceea ce întărește piatra aceasta este iubirea lui Hristos trăită de cei care sunt pietrele vii ale Bisericii, credincioșii. Biserica este iubirea lui Hristos pentru noi, și a noastră pentru Hristos, ea întărește zidurile Bisericii, încercată și astăzi ca de altă dată în istorie, dar ocrotită de către Cel care este Viața și Învierea noastră. Biserica este împlinirea tainei iubirii treimice!

Vă doresc tuturor, celor mari și celor mici, celor tineri și celor vârstnici, o luminoasă și sfântă sărbătoare a Învierii Domnului!

Hristos a înviat!

Al dumneavoastră, de tot binele doritor și rugător către Hristos Cel Înviat din morți,

† Iosif
Arhiepiscop al Europei Occidentale
și Mitropolit al Europei Occidentale și Meridionale

Paris, Învierea Domnului

2021 – Anul omagial al pastorației românilor din afara României și Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor*

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2021 drept *Anul omagial al pastorației românilor din afara României și Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor*. Cele două teme, omagială și comemorativă, evidențiază două coordonate esențiale prioritare în viața și activitatea pastoral-misionară a Bisericii noastre.

Grija pastorală și atenția specială manifestată de Patriarhia Română față de comunitățile ortodoxe românești din afara granițelor țării s-au concretizat prin înființarea de numeroase parohii și eparhii noi care să vină în întâmpinarea nevoilor sufletești ale credincioșilor români ortodocși din afara României.

Prin slujitorii ei, Biserica-mamă îi sprijină și-i încurajează pe fiii ei duhovnicești din afara granițelor țării și înțelege greutățile cu care aceștia se confruntă. Românii migranți au aspirația unui viitor prosper, dar trăiesc uneori în societăți din ce în ce mai secularizate și individualiste, sunt priviți adesea cu răceală sau suspiciune, fapt care nu le însuflă un sentiment de pace și mulțumire sufletească. De aceea, în bisericile ortodoxe românești din străinătate, românii simt bucuria regăsirii și trăirii credinței strămoșești, participă la viața liturgică și își alină dorul mistuitor după cei dragi și după locurile natale, își reconfirmă identitatea lor profundă și își redescoperă originile. Se adună mai ales în jurul unui preot de parohie, căruia îi spun în limba maternă nu doar păcatele la spovedanie, ci și problemele cotidiene. Prin cult, dar și prin evenimentele culturale și acțiunile social-filantropice organizate de parohiile din diaspora română, sunt promovate valorile permanente ale Ortodoxiei și ale poporului român, se transmit tradițiile românești și se cultivă limba română, toate acestea contribuind la păstrarea identității culturale, etnice și ecleziastice ortodoxe a românilor din diasporă.

Totodată, promovarea identității ortodoxe asigură o integrare socială în țările gazdă fără asimilare culturală și fără deznaționalizare. Sperăm într-o conviețuire armonioasă a migranților români cu cetățenii din țările de adopție, mai ales acum când, în multe locuri din lume, criza medicală, morală, spirituală și economică se manifestă și prin tensiuni sociale care pot degenera în conflicte interetnice și interreligioase.

Cu multă dragoste părintească, îi îndemnăm pe românii care trăiesc departe de țară să rămână permanent în contact cu cei dragi rămași în țară, pentru ca distanțele geografice mari să nu producă îndepărtare sufletească sau înstrăinare spirituală a unora față de alții și să se păstreze unitatea familiei. Sporirea comuniunii și conclucrarea fraternă între românii care muncesc sau studiază în afara României și cei dragi rămași în țară este o necesitate. Îi îndrumăm pe credincioșii ortodocși din țară și din străinătate să prețuiască familia - constituită din bărbat, femeie și copii -, deoarece familia binecuvântată de Dumnezeu reprezintă spațiul intim cel mai de preț în care se exprimă iubirea conjugală, dar și dragostea părintească, filială și frățască. Le adresăm îndemnul de a educa generația tânără în duhul iubirii de Dumnezeu, de Biserică și de neam și de a le cultiva copiii și tinerii virtuți esențiale ca: dragostea și compasiunea, solidaritatea cu oamenii aflați în dificultate, blândețea, sinceritatea, curajul și încrederea.

Prin hotărârea Sfântului Sinod din 25 februarie 2009, prima duminică după sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului a fost dedicată migranților români, ca semn al permanentei griji pastorale a Bisericii Ortodoxe Române față de românii stabiliți definitiv sau temporar în străinătate.

Îi încredințăm că Biserica Ortodoxă Română, ca o mamă spirituală care nu-și abandonează niciodată fiii, prin vrednicii ierarhi și preoți misionari în diasporă, le va fi în continuare alături, susținându-i atât prin rugăciunile ei permanente, cât și prin activitățile ei concrete pastorale, social-filantropice și culturale.

De asemenea, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2021 ca *An comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor*.

Pomenirea în Biserică a celor adormiți în Domnul constituie un act de credință ortodoxă și mărturie a iubirii față de semenii. Pentru cinstirea memoriei lor, Biserica Ortodoxă păstrează o rânduală amplă de slujbe și pomeniri (parastase), care cuprind rugăciuni și cereri pentru iertarea păcatelor acestora, odihna și mântuirea sufletelor lor.

Cimitirele au, desigur, o semnificație liturgică, dar și o valoare culturală. Ele sunt expresia respectului și pioasei aduceri aminte față de înaintași. Timpul orientat de credincioși spre Învierea de obște se exprimă și prin permanenta comemorare a celor adormiți în Domnul, în rândul lor numărându-se și eroii neamului nostru românesc. Pomenirea eroilor din toate timpurile și din toate locurile, ca și cultul morților în general, constituie manifestări de statornicie în credință, de continuitate și unitate în cuget și simțiri de-a lungul generațiilor. Este semnul neuitării și prețuirii noastre pentru jertfa lor și speranța comuniunii lor veșnice cu Hristos Domnul, în nădejdea învierii și a vieții veșnice.

Istoria Bisericii Ortodoxe Române dă mărturie peste veacuri despre grija pe care a avut-o pentru memoria înaintașilor. *La fiecare Sfântă și Dumnezească Liturghie sunt pomeniți ierarhii Bisericii, ctitorii, milutoirii și binefăcătorii sfințelor locașuri, eroii, ostașii și luptătorii români din toate timpurile și locurile care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori, pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru întregirea neamului, pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român, precum și toți cei adormiți din neamurile noastre.*

Ne rugăm Preamilostivului Dumnezeu să-i binecuvânteze pe toți românii, din țară și din străinătate, dăruindu-le sănătate și mântuire, ocrotindu-i de tot răul și întărindu-i în tot lucrul bun, spre bucuria Bisericii noastre și a poporului român de pretutindeni, iar pe cei adormiți în Domnul să-i așeze în ceata dreptilor și să le dăruiască odihnă în lumina și iubirea Preasfintei Treimi.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

* Cuvânt rostit în Catedrala Patriarhală cu prilejul proclamării anului 2021 drept Anul omagial al pastorației românilor din afara României și Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor, vineri, 1 ianuarie 2021

Lăsați copiii să vină la Mine!

„Îngerelul”

La preafregeda vârstă și percepție a copilului față de lumea înconjurătoare, mama îl familiarizează cu lucrurile, ființele, lumea din jur prin cuvinte pe care ea le repetă rar, cu răbdare, pentru ca să i le fixeze în memorie. Astfel, el face cunoștință cu minunatul semnal de comunicare: limba, limbajul! Și, slavă Domnului, limba română oferă o bogăție de cuvinte, cu o expresivitate sonoră, dar și semantică de excepție, pentru cine vrea s-o cunoască, s-o vorbească și s-o iubească.

Vom observa, analiza și argumenta complexitatea și profunzimea rugăciunii „Înger, îngerelul meu”, atât de concentrată lexical și amintindu-ne concret de „perla” invocată în inspirata alegorie hrisostomică despre modelarea copiilor prin educație.

Să începem cu primele două versuri: „Înger, îngerelul meu,/ Ce mi te-a dat Dumnezeu”. Copilul află de la început că este încredințat spre ocrotire unei Puteri cerești, de Însuși Creatorul lumii. Că omul, această cunună a Creației, este atât de iubit de Creatorul său, încât va fi pus, iată, sub protecția cetelor îngeresti! Astfel că, la nașterea din apă și din duh a fiecărui copil, mai exact, din momentul absolvirii acestuia de păcatul strămoșesc prin Sfânta Taină a Botezului, este trimis „la post” pentru cel nou-născut un înger păzitor.

Rugăciunea continuă: „Totdeauna fii cu mine.../ Și mă-nvață să fac bine!” Iată o primă adresare directă de către suflătorul încredințat. Prima cerere de ajutor. El n-o va rosti decât din

momentul asumării conștiente a textului ca atare, dar cerescul ocrotitor știe ce are de făcut, din clipa în care trupușorul plâpând este însemnat cu „Pecetea darului Duhului Sfânt”: va sta de veghe lângă această nouă făptură pe tot parcursul vieții sale pământești și îl va trece în veșnicie, aducând mărturiile ale faptelor sale bune.

Dar numai simpla companie de viață, asigurată de înger,

nu va fi suficientă pentru construirea personalității morale și spirituale a copilului. Este nevoie de îndrumarea permanentă a pașilor săi pe cale. Așadar, nu oricum, nu oricare vor fi valorile induse și cultivate pentru ca viitorul fiu al societății omenești să fie și folositor acesteia, semenilor lui și, mai ales, plăcut lui Dumnezeu.

Apare totodată și o referire concretă la evoluția și forța persoanei fizice ca atare, pentru ca aceasta să poarte povara devenirii complete și complexe a persoanei umane:

„Eu sunt mic - tu fă-mă mare,
Eu sunt slab - tu fă-mă tare”.

În sfârșit, pentru că viața are capcane, care pot provoca rătăcirea de la traseul unei deveniri sănătoase, gardianul ceresc este rugat să nu-și abandoneze comoara încredințată parcursului existențial, ci să acționeze înțelept și eficient în momentele unor eventuale atacuri periculoase, din afară, posibil distructive moral, social sau chiar fizic:

„În tot locul mă-nsoțește
Și de rele mă păzește”.

Rugăciunea se încheie cu un „Amin”, pe care mama nu i-l explică pruncului, poate din neștiință, din necunoaștere a înțelesului acestui cuvânt plin de taină. Este un cuvânt ebraic, traductibil prin: „Așa să fie!” Se folosește în sensul de afirmație, de certitudine sau consimțire solemnă, pentru a întări cele spuse sau făgăduite: „Căci toate făgăduințele lui Dumnezeu, în El, sunt da; și prin El, amin, spre slava lui Dumnezeu, prin noi” (2 Corinteni 1, 20). Prin acest cuvânt, copilul devine un creștin angajat profund și pentru toată existența sa în a mărturisi și proba hotărârea făgăduinței credinței în Iisus Hristos Cel înviat și în viața veșnică.

Când se spală orice rele
 Și se-aprind lumânările,
 Este ziua cea mai mare,
 Cea mai mare sărbătoare.
 Care?
 (*Sfintele Paști*)

Raiul cu ea se descuie,
 Dumnezeu pe ea se suie,
 Lemnul ei, El îl sfințește
 Și pe noi ne mântuiește.
 (*Sfânta Cruce*)

Pe umărul cel drept
 Ne stă mereu atent;
 Pașii ni-i ocrotește
 Și mult, mult ne iubește.
 (*Îngerul păzitor*)

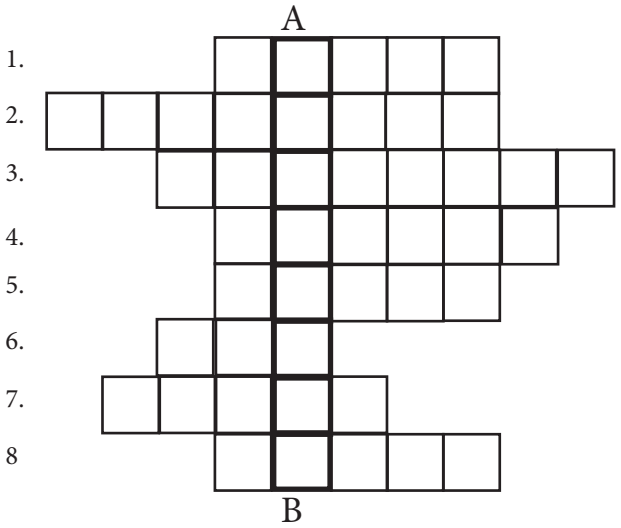
Telefonul creștinesc
 Are numărul ceresc:
 Om și Dumnezeu vorbesc.
 (*Rugăciunea*)

Rebus de Paște

Pe coloana A-B vei descoperi ce sărbătoare creștină avem la 7 zile după Florii.

1. Este Fiul lui Dumnezeu.
2. Ziua Învierii Domnului Hristos.
3. Cea mai mare sărbătoare creștină.
4. A fost răsturnată de înger.
5. Ele au fost primele care au aflat vestea Învierii Domnului.
6. Cu el mergeau femeile la mormânt ca să ungă Trupul Domnului.
7. El le-a spus femeilor că Hristos a înviat.
8. Așa se mai numește sărbătoarea Învierii Domnului.

Care sunt temeiurile patristice pentru cinstirea în Biserică a celor adormiți?

Pomenirea celor adormiți are ca fundament credința că sufletul omului este nemuritor și își continuă existența în planul vieții viitoare. Acest adevăr a fost exprimat de către tradiția patristică dintotdeauna. Sfântul Ciprian al Cartaginei (†258), de exemplu, arată că „moartea nu este un sfârșit, ci o trecere și un pas spre veșnicie” (Despre condiția muritoare a omului, 22). În aceiași termeni se exprimă și Sfântul Grigorie Teologul (†390), care ne învață că „toți cei care au trăit potrivit lui Dumnezeu trăiesc [în continuare] pentru Dumnezeu, chiar dacă au plecat din lumea aceasta” (Cuvântare întru cinstea marelui Atanasie). Este și motivul pentru care obișnuim să-i numim pe cei decedați nu morți, ci adormiți în Domnul, adică întru nădejdea Învierii.

Totodată, cinstirea celor adormiți se întemeiază pe ideea comuniunii dintre cei de aici și cei de dincolo și pe necesitatea rugăciunii pentru toți. Biserica - triumfătoare și luptătoare - îi cuprinde pe toți, și pe cei care au ajuns la odihna veșnică, și pe cei care sunt încă pe calea nevoițelor, iar între unii și alții există o neîntreruptă comuniune de iubire și de simțire, noi cerând ajutorul sfinților și rugându-ne, în același timp, pentru cei nedesăvârșiți, ca Dumnezeu să adune „din cele patru vânturi”, Biserica în Împărăția Sa (Didahia, 10, 4). Vorbind despre această comuniune, Origen spune că „și sufletele sfinților de curând adormiți...vin în întâmpinarea celui credincios, aducându-i și sprijinul cererii lor” (Despre Rugăciune, 11).

Încă din vechime creștinii au manifestat o grijă deosebită față de cei adormiți. Din unele Acte martirice din secolul al II-lea aflăm despre obiceiul creștinilor de a se aduna la mormintele mucenicilor, chiar în ziua pămîririi lor, pentru a o serba „ca zi a nașterii” lor în Domnul (Martiriul Sfântului Policarp al Smirnei, 18). În veacul următor, aceasta devenise o practică obișnuită. Tertulian (cca †240) spune: „Noi facem rugăciuni (aducem ofrande) pentru cei morți în fiecare an, la ziua morții lor” (Despre cununa soldaților, 3). Mai mult, el menționează cazul unei văduve creștine care se ruga pentru odihna sufletului soțului ei, întru nădejdea învierii (Despre monogamie, 10). Sfântul Ciprian al Cartaginei ne dă mărturie despre existența unei persoane anume desemnate pentru consemnarea numelor martirilor și a datei morții lor, astfel încât în ziua comemorării lor să li se săvârșească pomenirea (Epistole, 12, 2).

În secolul al IV-lea deja asistăm la privegheri de toată noaptea în cinstea mucenicilor, la care participa întreaga comunitate, de la mic la mare. Sfântul Ioan Gură de Aur (†407), apreciind această emulație a credincioșilor, adaugă totuși că și-ar dori ca sfinții să fie cinstiți nu numai o dată pe an, ci „în fiecare zi...prin imitarea vieții lor” (Omilia la mucenici).

Cea mai puternică rugăciune, în care se exprimă plener comuniunea dintre cei vii și cei adormiți, este Liturghia. Din textele celor mai vechi Liturghii creștine păstrate (de ex. cea transmisă de Constituțiile Apostolice, 8, 42), reiese că Biserica s-a rugat dintotdeauna și pentru cei adormiți. Sfântul Chiril al Ierusalimului (†386) atestă existența acestor rugăciuni după prefacerea Darurilor: „Apoi ne rugăm și pentru cei mai înainte adormiți sfinți părinți și episcopi și, scurt vorbind, pentru toți cei adormiți înainte de noi. Credem că vor dobândi cel mai mare folos sufletele pentru care facem rugăciune la jertfa sfântă și prea înfricoșătoare ce este pusă înainte” (Cateheza V mistagogică, 9). El arată și care este acest folos pentru cei pomeniți, și anume: îmblânzirea Dreptului Judecător. Despre ajutorul pe care îl primesc cei adormiți prin rugăciunile care se fac pentru ei la înfricoșătoarele Taine vorbește și Sfântul Ioan Gură de Aur, precizând că ele au fost rânduite chiar de către Sfinții Apostoli, care au înțeles puterea rugăciunii comune: „Când întregul popor stă cu mâinile ridicate către Dumnezeu, când tot clerul se roagă, când înfricoșătoarea Taină stă de față, atunci cum să nu se îmblânzească Dumnezeu când ne rugăm pentru ei? (Omilia la Epistola către Filipeni, IV). În același sens se exprimă și Sfântul Ioan Damaschin (†749): „Un folos cât se poate de mare credem că va fi pentru sufletele la care se referă rugăciunea sfinte și înfricoșătoarei Jertfe care este pusă înainte” (Laudă la Sfânta Muceniță Varvara, 22).

Pe lângă rugăciunile din cadrul Sfintei Liturghii, în Biserică au existat dintotdeauna slujbe speciale pentru cei adormiți (înmormântări, sărindare, parastase etc.), însoțite de milostenii și daruri, ca expresie a dragostei și purtării de grijă față de cel răposat. Pe acesta nu trebuie doar să-l plângem, ci „să facem lucrurile care pot să-i aducă o oarecare mângâiere, adică milostenii și daruri”, precum și „îmnuri și cântări de Psalmi”, ne învață același Părinte Ioan Gură de Aur: „Vrei să-l cinstești pe cel plecat? Cinstește-l altfel, făcând milostenii, binefaceri și servicii obștești” (Omilia la Evanghelia după Ioan, 62, 5).

Rugăciunile pentru cei morți nu contravin conceptului de dreptate divină, nici celui de răsplată pentru faptele personale. Rugându-ne pentru aceștia, noi nu credem că Dumnezeu îi va mântui indiferent de atitudinea lor din timpul vieții, ci o facem cu speranța că pot fi un ajutor și o mângâiere pentru cei care nu L-au respins pe Dumnezeu în mod voit, dar n-au mai avut timp să-și manifeste pocăința. Grăitoare în acest sens este relatarea din Martiriul Sfințelor Perpetua și Felicitas, 7-8. Perpetua se ruga „în toate zilele” pentru fratele ei, Dinocrate, un copil de 7 ani mort nebotezat, ca Domnul să-l miluiască, iar în urma acestor rugăciuni, i s-a descoperit că fratele ei a primit alinare. Fericitul Augustin (†430), care consacră un tratat special acestui subiect - Despre grija pe care trebuie să o purtăm pentru morți -, subliniază și el binefacerile acestor rugăciuni: „Nimeni nu trebuie să se îndoiască că într-adevăr rugăciunile Sfintei Biserici, jertfa mântuitoare și milosteniile făcute pentru sufletele morților ajută ca Domnul să fie mai milostiv decât meritau ei, după păcatele lor” (Predici, 172, 2).

Întrucât nu cunoaștem soarta celor plecați de aici, datorită noastră este să ne rugăm pentru toți, cu nădejdea că vor fi mângâiați. Dumnezeu se bucură, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, când „unii pentru alții se roagă” și ne îndeamnă „să nu încetăm să îi ajutăm pe cei morți și să aducem rugăciuni pentru ei” (Omilia la Epistola 1 către Corinteni, 41). Făcând aceasta, avem conștiința datoriei împlinite, manifestându-ne totodată dragostea pentru ceilalți și încrederea în mila și ajutorul lui Dumnezeu față de toți.

Diac. dr. Eugen Maftei

BISERICA ÎN DIASPORA ESTE PLĂMÂNUL NOSTRU DE ACASĂ

Biserica, extensia lui Hristos în lume, după cum spunea părintele Stăniloae, este depozitarul celor două izvoare ale revelației divine: Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție.

La noi, la români, prin Sfânta Scriptură și prin Tradiție ne-am format în biserică ca neam. Biserica a fost și este rădăcina, baza intactă a neamului nostru român ortodox. Ceea ce este însă relativ recent, este faptul că acum putem găsi biserici ortodoxe românești nu numai pe teritoriul țării, ci aproape peste tot în lume căci acolo unde sunt români, acolo o să găsim și biserici ortodoxe românești.

Dacă în România, biserica are ca principale roluri tradiționale, să le numim, acela de loc de cult și de reculegere, în afara țării, rolurile bisericii se diversifică și se distanțează față de cele deja cunoscute. Scopul acestui articol este acela de a trece în vedere doar câteva dintre aceste roluri noi ale bisericii din afară și de a sublinia caracterul specific al fiecăruia în Diaspora.

Biserica este locul unde românii ortodocși merg în general într-un timp relativ scurt după ce ajung într-o țară străină. Uneori biserica poate să fie chiar primul loc unde românii ajung după ce pleacă din țară și unde se duc pentru a cere o mână de ajutor urgent. Când ajungi într-un loc unde nu cunoști pe nimeni, mergi la biserică și acolo ai șanse să întâlnești pe cineva necunoscut, dar care sperii să aibă aceleași „rădăcini” ca și tine. În unele cazuri, și nu de puține ori rare, acea persoană este însuși preotul paroh al localității de destinație. Preotul este uneori persoana de „prim ajutor” a românilor din străinătate. În general, preoții sunt cei ce îi îndrumă pe noii veniți, unde să găsească persoane sau asociații care ar putea să îi ajute în diversele lor demersuri fie ele urgente sau nu, fie pentru a-și căuta un acoperiș sau un loc de muncă, sau pur și simplu o îndrumare, un sfat duhovnicesc. Preotul paroh și biserica cu enoriașii ei sunt în general cei doi piloni, bazele la care știe să facă apel orice român plecat în afară. Așadar, biserica poate fi văzută astfel ca un loc de primire, un fel de punct de sprijin, de ancoră, fie ea materială sau spirituală a românilor din străinătate. A nu se confunda cu un rol de asistență socială, ci mai degrabă cu acela de asistență de „urgență” sau mai degrabă cu un rol de „gazdă primitoare” într-o țară necunoscută. Dacă însă românii ortodocși nu ajung chiar în primele clipe ale venirii lor într-o țară străină la biserică, atunci o să ajungă într-un timp relativ scurt după instalare, căci ei tot ajung la biserică măcar de Paști sau de Crăciun! Negreșit! Că „așa se face la noi, la români”, că așa ne-am născut noi din moși strămoși și tradiția o păstrăm, chiar și aici în afară. Într-un cuvânt, românii ajung la Sfânta Biserică, mai devreme sau mai târziu după venirea lor într-o altă țară, la fel cum aveau obiceiul să o facă și acasă.

Din primul rol al bisericii acela de „gazdă primitoare” decurge de fapt și al doilea, și anume acela de „loc de întâlnire”. În Diaspora, biserica este locul sigur unde poți să întâlnești și alți români, alte persoane care sunt ortodoxe, care vorbesc românește, care sperii să aibă aceleași „reper” spirituale și culturale ca și tine, cel nou venit. În general, după slujbe, românii aici ajung să se cunoască între ei, să se împrietenească, să își împărtășească sentimentele sau experiențele trăite atât în biserică, cât și în noile țări de adopție. Pentru marea majoritate dintre ei totul este nou aici: societatea cu alte reguli, școlile cu alte concepte, codurile sociale sunt și ele diferite, și câte mai câte. În Diaspora, în biserică, românii învață unii de la alții, se ajută între ei, se sfătuiesc, se încurajează. Astfel, noii veniți, noii credincioși ai parohiei devin încetul cu încetul membri deplin ai comunității, devin nași, fini, de botez, de cununie, ba chiar ajung unii tineri să se căsătorească între ei. Devin astfel cu toții o familie în biserică și la biserică! Biserica oferă românilor un loc de întâlnire în Hristos și între ei înșiși. Biserica devine în acest fel concret baza vieții comunității de români din Diaspora, locul unde noile familii se construiesc în afara țării. În plus, biserica facilitează integrarea românilor în noile societăți în care trăiesc, oferindu-le un loc de întâlnire constant și sigur. Locul unde

viața lor continuă pe aceeași bază lăsată acasă, pe credința străbunilor noștri, în același loc ca și acasă, în biserică.

Astfel ajungem la cel de-al treilea rol important al bisericii în Diaspora, acela

de loc de regăsire, păstrare și continuare a tradițiilor românești. În Diaspora, românii merg la biserică să se regăsească în vacarmul noi lumii descoperite, să facă o pauză de 10 minute, de o oră, de o zi și să simtă din nou ca acasă, să se reculegă în rugăciune, să vadă icoane cu sfinți și să îngenuncheze în fața lor, să simtă pioșenia enoriașilor, să vibreze în rugăciune în comuniune în timpul unui Sfânt Maslu, să audă corul cântând în strună în română, să resimtă mirosul de tămâie din copilărie. Într-un cuvânt, merg la biserică să se resurseze simțind românește. Dacă în România ai bunicii lângă tine, case de cultură, teatre, opere, mass media, ziare și atâtea alte modele și forme de promovare a tradițiilor românești, aici, biserica este una dintre cele mai active instituții, sau poate chiar cel mai activ actor de promovare a tot ceea ce înseamnă spirit și tradiție românească. În biserică ne întâlnim cu toții, copii, tineri și bătrâni. În biserică colindăm, în biserică ne sărbătorim Sfinții, în biserică se fac serbări cu copiii, în biserică sărbătorim ziua ei și lista atâtor alte activități poate să continue. Toate se întâmplă sau iau naștere datorită existenței bisericii și a comunității din jurul ei, care ajută la păstrarea și continuarea tradițiilor românești.

Biserica este singurul loc care le oferă românilor toate aceste surse de inspirație și de trăire românească, de regăsire a rădăcinilor și a tradițiilor așa cum aveau obiceiul să le aibă și acasă și care le permit celor de aici să continue să își crească copiii pe aceleași baze.

Al patrulea rol al bisericii aici este acela de introducere/prezentare și promovare a ortodoxiei în fața unei lumi occidentale în care preponderența ortodocșilor este una foarte mică. Dacă România este o țară considerată majoritar ortodoxă, nu același lucru se poate spune despre Germania, Elveția sau atâtea alte țări din Occident. În Occident, marea majoritate a populației nici nu știe ce înseamnă ortodoxia. Așadar, rolul bisericii, al preotului și al membrilor ei este, sau poate fi, și acela de a propovădui ortodoxia aici. Românii pot oriunde să devină mărturisitori ai lui Hristos și cu mare bucurie se poate afirma că sunt foarte multe persoane și chiar familii întregi care s-au convertit la ortodoxie în Occident datorită unor astfel de „propovăduitori ai zilelor noastre”. Acești preoți cu har sau simpli creștini ortodocși care au știut să trăiască în Hristos în așa fel încât cei din jurul lor, ateii sau de alte confesiuni, să ajungă să guste și ei din „dulceața Mirelui” și să se convertească la ortodoxie. În Diaspora sunt extrem de multe biserici, unde se găsesc mulți creștini care au devenit ortodocși relativ recent și care nu sunt români. Când vezi un francez care vorbește numai franceză și care înainte nu știa nici un cuvânt românește și acum e convertit și știe Sfânta Liturghie pe de rost, este nemaipomenit. Este o minune!

În concluzie, în Diaspora biserica este o „gazdă primitoare” a românilor, un loc de întâlnire, de regăsire și de continuare a tradițiilor strămoșești și totodată o oglindă a Ortodoxiei, oferind copiilor un model de propovăduire și/sau de mărturisire a ortodoxiei românești în afara granițelor țării. Datorită bisericii, românii ortodocși reușesc să continue să trăiască și în afara țării așa cum o făceau și acasă. Biserica le oferă tuturor acel „plămân artificial”, care îi menține vii în continuare, în comuniune cu Hristos, tot așa cum se întâmplă și acasă. Fără biserică, noua „casă”, nu ar mai fi „acasă”.

Ana Ansorge

Istoria a două cântări bisericești (I)

Cântarea Sfintei Casiana*

Doamne, femeia cea ce căzuse în păcate multe, simțind Dumnezeu Ta, luând rânduială de mironosiță, și tânguindu-se a adus Ție mir mai înainte de îngropare, zicând: Vai mie! Că noapte îmi este mie înfierbântarea desfrâului și întunecată și fără de lună pof-ta păcatului. Primește izvoarele lacrimilor mele, Cel ce scoți cu norii apă din mare; pleacă-Te spre suspinurile inimii mele, Cel ce ai plecat cerurile cu nespusă plecaciune. Ca să sărut precuratele Tale picioare și să le șterg pe ele iarăși cu părul capului meu. Al căror sunet auzindu-l Eva în rai întru amiazăzi, de frică s-a ascuns. Cine va cerceta mulțimea păcatelor mele și adâncurile judecăților Tale, Mântuitorule, Izbăvitorul meu? Să nu mă treci cu vederea pe mine, roaba Ta, Cel ce ai nemăsurată milă.

Această cântare care se referă la pilda femeii păcătoase din Evanghelia după Luca 7:37-39 și se cântă în cadrul deniei din Miercuria Mare (marți seara), a fost scrisă de Sfânta Casiana în secolul IX și are o istorie cu totul deosebită.

Cronicarii vremii amintesc de faptul că, pe vremea când era tânără, Casiana a participat la o „înfățșare a mireseilor”, unde au fost adunate cele mai frumoase fecioare pentru ca împăratul bizantin Teofil să-și aleagă dintre ele pe viitoarea împărăteasă. Captivat de frumusețea Casiane, tânărul împărat se apropie de ea și îi spune: „Prin femeie au intrat în lume cele josnice”, făcând aluzie la păcatul Evei. Atunci, preînțeleapta Casiana, roșind cu sfială, i-a răspuns lui Teofil zicând: „și prin femeie au venit și cele mai alese”, referindu-se la nădejdea de mântuire adusă în lume de Întruparea lui Hristos prin Fecioara Maria. Rănit în orgoliul său de replica pe care i-a dat-o Casiana, Teofil se răzgândește și o alege drept soție pe Teodora.

După acest episod, Casiana pleacă din lume și întemeiază un așezământ monahal în vestul Constantinopolului, devenind totodată sta-

reță a acestuia. Chiar dacă mai mulți cercetători atribuie această decizie insuccesului cu privire la relația cu împăratul Teofil, o scrisoare a Sfântului Teodor Studitul indică faptul că ea avea alte motivații pentru a alege viața monahală. Sfânta Casiana avea o relație apropiată cu mănăstirea vecină a studitelor, care avea să joace un rol crucial în reeditarea cărților liturgice bizantine în secolele IX-X și care a ajutat astfel la supraviețuirea operei Casiane.

Într-o după-amiază, călugărița Casiana se afla în chilia sa compunând versurile imnului. Atunci, a auzit că împăratul Teofil, încă atras de frumusețea ei, venise să viziteze mănăstirea. Din dorința de a nu-l întâlni pe împărat, Casiana a fugit în timp ce Teofil vizita chiliile. Intrând în chilia Casiane și găsind pe masă hârtia cu versurile, împăratul a continuat versul: „al căror sunet auzindu-l Eva în rai întru amiazăzi”, adăugând cuvintele „de frică s-a ascuns”, pentru a face aluzie la gestul Casiane. Văzând la întoarcerea în chilie acest pasaj, Casiana a lăsat cuvintele la locul lor și a scris mai departe, cântarea devenind unul dintre cele mai profunde și frumoase imnuri liturgice din Săptămâna Patimilor.

Cântarea „Cuvine-se cu adevărat”*

Cuvine-se cu adevărat să te ferim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Această cântare mult cunoscută, care se rostește la fiecare slujbă, atât la Utrenie cât și în cadrul Sfintei Liturghii, este alcătuită din două părți: cea de-a doua parte, care începe de la „Ceea ce ești mai cinstită”, a fost compusă de Sfântul Cosma Melodul în secolul al VIII-lea, și prima parte a fost descoperită de înger unui călugăr din Mănăstirea Pantocrator din Sfântul Munte Athos 200 de ani mai târziu.

Minunea a avut loc în anul 982 într-o chilie de pe moșia Sfintei Mănăstiri Pantocrator, în apropiere de Kareia (capitala Sfântului Munte), unde viețuia un călugăr nevoitor cu viață sfântă.

Într-o seară, iată, bate cineva la ușa chiliei, iar călugărul, mergând degrabă să deschidă, găsește un monah străin, pe care îl găzduiește peste noapte.

La vremea Utreniei sculându-se, au cântat amândoi Slujba. Când au ajuns la Cântarea a IX-a de la Canon, monahul chiliei a cântat „Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii...” până la sfârșit, așa cum se obișnuia. Însă acel monah străin, făcând un alt început al cântării, a cântat astfel: „Cuvine-se cu adevărat să te ferim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și preanevinovată și Maica Dumnezeului nostru”. Apoi a cântat și „Ceea ce ești mai cinstită” până la sfârșit. Auzind acestea, monahul gazdă s-a minunat și a spus monahului străin:

- Noi cântăm numai „Ceea ce ești mai cinstită”, iar de „Cuvine-se cu adevărat” niciodată nu am auzit, nici noi, nici cei de dinaintea noastră. Dar, te rog, scrie-mi și mie această cântare ca să o cânt și eu Preasfintei Născătoare de Dumnezeu!
- Adu-mi cerneală și hârtie, ca s-o scriu, i-a spus monahul străin.
- Dar nu am nici cerneală, nici hârtie, i-a răspuns gazda.
- Atunci, adu-mi o lespede de piatră, i-a spus părutul străin.

Monahul alergând a aflat o lespede de piatră și i-a adus-o. Străinul luând-o, a scris pe ea cu degetul său cântarea mai sus-zisă: „Cuvine-se cu adevărat”. Și, – o, minune! – atât de adânc s-au întipărit literele în lespedea cea tare, de parcă ar fi fost scrise pe lut moale. Apoi îi spune fratelui:

- De astăzi înainte astfel să cântați și voi, și toți ortodocșii.
- Și spunând acestea, s-a făcut nevăzut, iar călugărul a înțeles că acela a fost Îngerul Domnului, trimis ca să ne descopere această cântare îngerească a Maicii lui Dumnezeu. De atunci, această cântare îngerească s-a răspândit în toată lumea. Iar sfânta Icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care se afla în acea Chilie unde a avut loc minunea, a fost adusă de către Părinții Sfântului Munte în Biserica Protaton. Și în ea se află până astăzi așezată deasupra Tronului de sus, în lăuntru Sfântului Altar, deoarece înaintea acestei icoane s-a cântat mai întâi de către Înger această cântare.

Acea Chilie a primit numele de „Axion estin” (traducerea din grecește: „Vrednică ești”), iar valea în care se află acea Chilie, se numește de către toți până astăzi „Adin” („a se cânta așa”), pentru că aici s-a cântat mai întâi această cântare îngerească a Maicii lui Dumnezeu.

În fiecare an în Lunea Luminată (a doua zi de Paști) se face o mare procesiune cu Icoana „Axion Estin”. Este cea mai măreață procesiune a unei icoane făcătoare de minuni din Sfântul Munte.

Despre mireasma acestei icoane mărturisește Sfântul Paisie Aghioritul: „În Lunea Săptămânii Luminată stăteam la arhondaric și rosteam

rugăciunea. Deodată am simțit o mireasmă neobișnuită. Am ieșit pe hol să văd de unde vine, am mers în biserică, dar nimic. Am ieșit în curte, aici mireasma era mult mai puternică. Se auzea bătând toaca. Când m-am uitat spre locul de unde se auzea toaca, am văzut un grup de părinți coborând cu icoana Maicii Domnului”

Monica Drăgan

*(Acest articol este bazat pe informații de la: <https://www.crestinortodox.ro>)

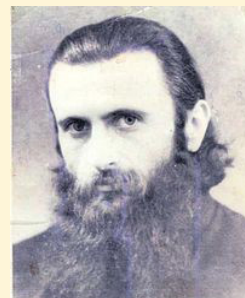
Mi-e dor...

Dorul de mamă, de tată m-apasă,
De frați și surori, de veri și cumnați
Când eram vara-n ogradă cu toți așezați.
Mi-e dor de gerul iernii năprasnic,
Când lemnele-n sobă ardeau tot mai strașnic.
Mi-e dor de vară când sub picioare
Ardea pământul cu-ncrâncenare.
Mi-e dor de bunica ce grija-mi-avea
Când Duminica cu mine la slujbă mergea.
Mi-e dor de bunicul care cânta
În sfinte biserici și mă veghea.
Dorul e greu și tare m-apasă,
Dorul de casă.

Ana Ansoerge

Rugăciunea Părintelui Arsenie Boca

Tatăl meu din ceruri auzi ruga mea.
Dezleagă toate piedicile ce opresc ca sufletul meu să
audă glasul Tău în inima mea.
Arată-mi drumul pe care eu trebuie să merg.
Fii cu mine și ajută-mă să văd clar adevărul de minciună.
Pe cei aleși cheamă-i să fie în preajma mea, la necazurile
mele.
Eu pe Tine te chem să-mi fi povățuitor și îndrumător.
Să mă poți feri de ispitiri și de gânduri, care mă
îndeamnă la greșeli crezându-le îndemnurile.
Ai milă de mine și dă-mi înțelepciune, să văd clar
înainte de a înfăptui ceva care nu ar fi pe placul Tău.
Sănătate cer Doamne și ajutor trupului și sufletului.
Ție mă rog Doamne,
Ajută-mi și condu-mă spre scopul final al existenței mele pământești. Amin.

Părintele Arsenie Papacioc (1914 - 2011) - curajul mărturisirii

Aceasta este crucea pe care trebuie să o iei: să-ți tai voia și să asculți. Și, fraților, știți ce înseamnă cruce: să duci ce nu-ți convine. Asta înseamnă!...iar dacă suportă crucea cu drag, nu silit, e simptomul unei autentice smerenii, deci este Duhul Sfânt în tine”.

Anul acesta se împlinesc 10 ani de la mutarea în veșnicie a Părintelui Arsenie Papacioc († 19 iulie 2011), mărturisitor curajos în temnițele comuniste (închis timp de 14 ani) și mare duhovnic al neamului românesc.

Născut pe 15 august 1914, chiar în ziua praznicului Adormirii Maicii Domnului, cel ce va deveni părintele Arsenie a primit la botez numele Anghel, un nume îngeresc ce parcă prevestea chemarea cîmului monahal, căruia își va jertfi întreaga viață. De altfel, s-a simțit atras de Hristos dintru început, chiar din anii copilăriei, impresionându-i pe cei printre care trăia, prin delicatețe și dragoste. Părintele Arsenie a stăruit într-o iertare iubitoare întreaga viață. N-a propovăduit-o doar, ci a risipit-o cu generozitate peste toți oamenii cu care s-a întâlnit. Sufletul curat al părintelui Arsenie Papacioc a visat la o țară „mândră ca soarele de pe cer” și a crezut mereu în „reînvierea neamului românesc”.

Anii de închisoare îl vor schimba definitiv. Se ruga mult și intens, desprins de realitatea temniței, bucurându-se de mângâierea harului. Un martor din anii de pușcărie comunistă povestea că, atunci când ceilalți plecau la muncă, pe Anghel Papacioc îl lăseau în celulă pentru că era bolnav. „Se ghemuia într-un colț și sta așa ore în șir, suflet însetat de dorul iubirii dumnezeiești. Timpul și spațiul se topeau în marginea veșniciei. Camarazii intrau uneori, dar el nu îi simțea, oricât zgomot ar fi făcut”. Așa au ajuns să îl respecte toți ca pe un om al lui Dumnezeu, deși nu era cleric la acea vreme. Drumul său era deja ales, căci dorul acesta atât de aprig de Dumnezeu se alina într-un singur fel, prin monahism.

În cazul nepotului de cioban dobrogean, „nebulia pentru Hristos” a început la mănăstirea Cozia, unde tânărul Anghel a fost primit, fiind numit în scurt timp profesor la școala ce funcționa în incintă. Erau anii în care ateismul era injectat în vinele acestui neam, pregătind desertul roșu ce avea să vină la scurtă vreme. De aceea, prima lecție pe care părintele Arsenie a anunțat-o copiilor a fost „Despre Iisus Hristos”. Dar Securitatea din Râmnicu Vâlcea s-a sesizat și părintele a trebuit să demisioneze. A urmat o lungă peregrinare, timp în care a trecut prin mănăstirile Cioclovina, Sihăstria și Antim, drumul luând sfârșit la mănăstirea Slatina, unde a fost numit egumen, sub ascultarea părintelui Ilie Cleopa, care era stareț.

Dar poate că cea mai tainică perioadă a vieții sale a fost cea petrecută în pustiul din apropierea mănăstirii Sihăstria, alături de prietenul și duhovnicul său, arhimandritul Ilie Cleopa. Discreția sa l-a oprit, tot timpul, să povestească ce s-a întâmplat în solitudinea munților Neamțului. Sufletul său s-a cufundat atunci în tăcere și contempla-

re. Cu greu poate intui cineva rugăciunile neîncetate, luptele cu demonii sau bucuriile dumnezeiești pe care le are un sihastru. Ca să rezisti, ai nevoie de dârzenia unui martir. Nevoința aceasta comună i-a unit pe cei doi duhovnici până la moarte. Părintele Arsenie i-a purtat o adâncă prețuire părintelui Cleopa, pe care l-a văzut mereu ca pe un erou al credinței, „care a învățat lumea să știe să moară”.

Părintele Arsenie Papacioc a avut mult de suferit, trecând prin pușcăriile din timpul Mareșalului Antonescu (arestat în 1941) și mai ales prin cele comuniste, unde a pățit alături de Părintele Daniil Sandu Tudor, Părintele Iustin Parvu, Părintele Dumitru Stăniloae, Ioan Ianolide, Valeriu Gafencu, Nichifor Crainic, Mircea Vulcănescu, Părintele Nicolae Bordașiu și alții. În tot timpul detenției Părintele a trecut prin închisorile din Brașov, Aiud și Jilava, cel mai mult timp fiind închis la Aiud (1942 - 1946 și 1959 - 1964).

În procesul Rugului Aprins, din noiembrie 1958, părintele Arsenie Papacioc primise o condamnare de 20 de ani de muncă silnică. Fusesse învinuit de „uneltire contra ordinii sociale”, dar autoritățile comuniste știau foarte bine că principala vină a părintelui era capacitatea de a îndruma pe calea credinței în contradicție totală cu aspirațiile regimului.

După eliberarea din închisoare, petrecută în anul 1964, părintele a pribegit prin câteva parohii de mir, până în 1976 când Patriarhul Iustinian I-a așezat la Techirghiol. În micuța mănăstire de la malul mării, transformată în oază de rugăciune, părintele și-a împlinit viața și învățătura. În primul rând a început să spovedească, fiind căutat de foarte mulți credincioși. Dânsul vorbea permanent simplu și direct, de la inimă la inimă.

Când era întrebat ce recomandă creștinilor, Părintele Arsenie spunea: „Eu recomand o stare de veselie interioară, lăuntrică, din inimă, o stare ce înseamnă rugăciune neîncetată. O stare de veselie adevărată, degajată de problemele vieții, de problemele cărărilor vieții, ale unuia și ale altuia. O stare de veselie, cu orice chip. Dacă-i întristare, se clocesc ouăle diavolului. E o stare de absență, de întunecare. Dacă un om nu moare de pe poziția de trăire, de înălțare, de steag, toată creația suferă. Noi trăim într-o mare unitate, toată creația lui Dumnezeu este o unitate. Dacă ne despărțim de marea unitate, suntem pe poziție de anulare, de auto anulare. Deci, recomand o poziție de trăire. Pentru că tragedia întregii lumi trebuie plânsă ca propriile noastre păcate. Și starea de rugăciune înseamnă o stare de prezență. Eu ca duhovnic ce toată ziua stau de vorbă cu lumea care are nevoie de verticalitate, nu recomand nevoie. Recomand o stare de prezență permanentă, care înseamnă recunoașterea forțelor de bine din tine”.

Marele duhovnic de la Techirghiol vorbea cu mare evlavie despre Sfânta Liturghie și spunea că aceasta nu se poate compara cu nimic: „Sfânta Liturghie este Cer, este Dumnezeu. În mâna omului, bineînțeles. E cel mai important, cel mai mare lucru posibil. Și de multe ori mă gândesc ce cinste are omul. Pentru că Dumnezeu a creat două lucruri nemaipomenite care nu se pot repeta. A creat o Femeie distinsă, care l-a născut pe Dumnezeu și a creat preoția care-l coboară de Sus și îl naște din nou pe Sfânta Masă. Ce ziceți de lucrul acesta? Nu e o coajă de pâine acolo, este un Dumnezeu, este o creație întreagă! Este chiar Dumnezeu, întrutotul pe Sfânta Masă”. Părintele Arsenie deborda de optimism. Ucenicilor le spunea că, într-o singură zi, poți ajunge la măsura sfințeniei, pentru că

continuare în pagina 13

ORICE CLIPĂ A VIEȚII TALE POATE FI UN PAȘTE!

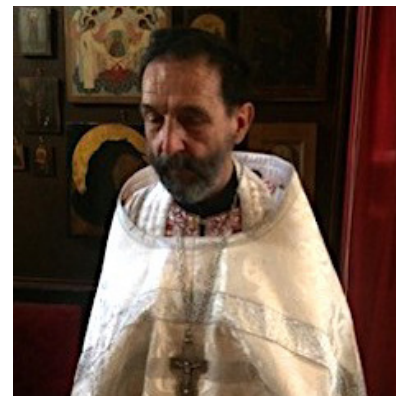
Sensul cuvântului „Paște” este înainte de toate „trecere”, „transfer”. Paștele evreiesc, înainte de întruparea lui Hristos, comemora ieșirea poporului iudeu din robia egiptenilor, un eveniment istoric, o eliberare din sclavia unui faraon tiran. Astfel, poporul a ieșit din sclavie și a câștigat libertatea. Prin acțiunea lui Hristos, moartea și învierea Sa, această celebrare pascală este transfigurată și aprofundată: sărbătoarea Sfințelor Paști reprezintă eliberarea poporului creștin nu din robia unui faraon tiran care a existat cândva în istorie, ci din robia lui Satana, vrăjmașul lui Dumnezeu care se opune mântuirii ființei omenești, vrând să o împiedice să își realizeze vocația, aceea de a se uni cu Dumnezeu. Paștile înseamnă trecerea la adevărata libertate, trecere care nu se mai petrece sub conducerea lui Moise, ci sub cea a lui Hristos, singurul care ne izbăvește din orice fel de moarte prin Învierea Sa.

Sfinții Părinți din vechime insistă asupra acestui aspect de trecere la Viață, eveniment sărbătorit liturgic o dată pe an, și de asemenea, într-un mod diferit ca a manifestare exterioară, în fiecare duminică. Plecând de aici, fiecare zi, chiar fiecare clipă din viața unui creștin este formată din numeroase treceri, uneori infime de la moarte la Înviere. Celebrările liturgice îl ajută pe creștin să conștientizeze aceste treceri multiple care sunt specifice fiecărei persoane, ca moduri de expresie a unui Paște personal. Găsim aceasta mai ales în scrierile lui Origen: „Dacă ești creștin desăvârșit prin cuvinte, prin fapte și prin gânduri, aduci fără întrerupere cinstire Cuvântului, întrucât Îl socotești a fi cu adevărat Dumnezeu prin firea Sa și ai sentimentul că ești mereu în ziua Domnului, că sărbătorești o duminică nesfârșită. Iar când te pregătești pentru viața cea adevărată și te îndepărtezi mereu de plăcerile vieții care înșală pe cei mulți, (...) atunci nu mai încetezi să sărbătorești mereu vinerea sau ziua pregătirii. Mai mult, din clipa când ai înțeles că Hristos, Paștile noastre, S-a jertfit și că trebuie să-I prăznuim ziua mâncând din Trupul Cuvântului, atunci nu trebuie să existe nici măcar o clipă în care să nu sărbătorim Paștile” (Contra lui Celsus, 8, 22). În acest fragment, autorul își încheie pasajul printr-o aluzie la participarea euharistică, o adevărată Înviere personală, și în același timp comunitară, căci creștinul care participă la Sfintele Taine este în comuniune cu toți ceilalți participanți, fie ei aproape sau departe. Fiecare dintre biruințele personale zilnice contra înclinațiilor rele cere

un efort din partea noastră, dar acesta este îndată însoțit de harul Răstignitului pe care Îl chemăm în taina inimii. A învia duhovnicește împreună cu Hristos, în așteptarea Învierii celei de obște care se va petrece odată cu cea de-a doua venire a Lui, Parusia (Mt. 25, 31), este un proces care durează toată viața unui creștin. Învierea ne este dată la început cu putere, la Botezul nostru, dar trebuie să o conștientizăm, să o actualizăm, nu atât prin lupta pe care o ducem noi înșine contra răului care există în noi, ci cerând Mântuitorului să lupte în noi. Adevărata luptă este rugăciunea. Crucea este strâns legată de Înviere: a trece prin cruce este înfricoșător atât vreme cât persoana se crede singură, dar Hristos a trecut prin suferințe în grădina Ghetsimani, a îndurat crucea, moartea, punerea în mormânt, ca apoi să învieze. Prin acest drum, Hristos a luat asupra Sa și Și-a asumat suferințele tuturor oamenilor pentru ca aceștia să ajungă la Înviere. Dacă cineva este tentat să ocolească crucea, Dumnezeu îl va ajuta, puțin câte puțin, să biruiască în el tot ceea ce I se opune Lui, arătându-i că jugul Lui este ușor pentru că e asumat de Dumnezeu Care face cu puțință imposibilul (Mt. 11, 28). Smerenia este cea care ne permite să depășim această dilemă, căci orice mișcare a ființei omenești către mai multă smerenie ne apropie de Hristos. Ne punem cu toții întrebați de asemenea Mântuitorului: „Oare când va veni Fiul Omului va mai găsi credință pe pământ?” Și ar fi potrivită și o actualizare a acestei întrebări: Oare mai cred oamenii din zilele noastre în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu? Este greu să răspundem în locul lor, dar observând comportamentul lor pozitiv, lupta fiecăruia, mai ales în aceste vremuri incerte, putem să constatăm că mulți cred în Înviere.

De exemplu, faptul de a se căsători, de a avea copii, exprimă încrederea în Dumnezeu și aici, pe pământ, într-un oarecare viitor, oricare ar fi acesta, nu unul strict material, chiar dacă este exprimat în mod diferit de la caz la caz. Perioada pascală ne face părtași bunătăților Împărăției ce vor veni. Este așadar o perioadă de bucurie. De exemplu, faptul că nu îngenunchem în timpul care se întinde până la Înălțare ne ajută să conștientizăm această bucurie a Învierii. Faptul că nu exprimăm străpungerea inimii prin acest gest nu înseamnă că dăm curs liber unei debordări; la fel se petrece și în cazul alimentelor, a căror folosință nu trebuie să ne conducă până într-acolo, încât să devenim gurmanzi. Această bucurie a Învierii, exprimată într-un mod aparte de Sfintele Paști, nu lipsește în restul timpului, ea poate fi păstrată întreg anul dacă suntem atenți la noi înșine. Sfinții Părinți numeau Euharistia „medicamentul nemuririi” (Sfântul Ignatie al Antiohiei) sau „experiență a Învierii pentru veșnicie” (Sfântul Irineu de Lyon). Creștinul care primește înlăuntrul său în mod conștient Cinstitul Trup și Preascumpul Sânge al Domnului cel Înviat poartă în sine această prezență sfântă care îl face să învieze încă din timpul acestei vieți pământești. Primirea Sfintei Euharistii ne dă puterea efectivă a Învierii, nu în sens figurat, ci în mod real.

Pr. dr. André Lossky (profesor de Liturgică la Institutul „Sfântul Serghie” din Paris)

„în materie de mântuire nu există timp, există veșnicie. Orice clipă poate fi un timp și orice suspinare poate fi o rugăciune. În fond, dracul nu are putere, el e un tolerat! Nimic nu este pierdut, atâta vreme cât sufletul nu abdică, capul se ridică din nou, iar credința este în picioare. Iubește și ai încredere în Dumnezeu”.

Mulți dintre cei care l-au întâlnit sau l-au ascultat pe Părintele Arsenie au rămas în suflet cu chipul unui adevărat părinte din Pateric, care arată în orice moment bucuria inefabilă a trăirii autentice în Hristos, fiind mereu capabil să o transmită și celor din preajma lui. Am avut bucuria imensă să slujesc de câteva ori împreună cu Părintele Arsenie la Schitul Techirghiol prin anii 1995 - 1998, simțind naturalitatea, dăruirea și înălțarea sa spirituală în orice moment al slujbei. Nouă, slujitorilor mai tineri, ne spunea să transmitem credincioșilor: „Nu-i supărat Dumnezeu pe noi atât de mult pentru păcate, cât este supărat că suntem nepăsători. Asta trebuie propovăduit la toată lumea”. Am reținut acest îndemn al Părintelui Arsenie și îl repet adesea credincioșilor la scaunul spovedaniei.

pr. Romică-Nicolae Enoiu

DESPRE CRITICĂ, LIBERTATE ȘI ADEVĂR

Vasile Alecsandri (1821-1890) – trecut la cele veșnice acum 130 de ani și venit pe lume acum aproape două secole, considerat azi de unii „analști postmoderni” poet „minor”, demn de a fi uitat – s-a numărat printre făuritorii României moderne, deși nu a fost tocmai un model de modestie și de sfoșenie. Totuși, spre finele vieții, când i s-a atras atenția că Eminescu este de departe deasupra lui, supărat pe tonul dizgrațios, vehement și jignitor al unor critici, a scris câteva versuri memorabile: „E unul care cântă mai dulce decât mine?/ Cu-atât mai bine țării, și lui cu-atât mai bine./ Apuce înainte s-ajungă cât de sus./ La răsăritu-i falnic se-nchină-al meu apus./ Iar voi, care asupra-mi săgeți tocite trageți,/ Cântați, dacă se poate, fiți buni și nu mai trageți!”. Poezia se cheamă „Unor critici” și, pe vremuri, atunci când încă elevii erau învățați de dascălii mai bătrâni ce înseamnă buna cuviință intelectuală, versurile ei erau comentate și chiar învățate pe de rost la școală. Natural, generația lui Alecsandri, Eminescu sau Macedonski nu a fost una de pension, în care protagoniștii să se fi purtat cu mănăși unii față de alții, dar ce mărturie de umor sănătos, ironie fină, pamflete și chiar diatribe ne-au rămas de la ei!

În deceniile comuniste, polemicile au fost controlate, iar limbajul decent (câteodată „de lemn”) a fost impus de ideologii regimului. Decența era adesea artificială și vegheată de cenzură. Totuși, era, azi, însă, după redobândirea libertății, pe lângă multele dezlănțuiri benefice, salutare și chiar pline de har, s-a dezlănțuit și ura față de aproapele nostru, față de autoritate, față de ordine, față de valoare și chiar față de opinia celuilalt. Istoricii studiază, între altele, și alteritatea, adică ființa privită din punct de vedere diferit de ea însăși. Dincolo de această accepțiune de dicționar, mulți înțeleg prin alteritate acceptarea celui diferit de tine, considerarea ființei/ființelor umane sub toate fațetele ei/lor, mai luminoase sau mai puțin luminoase. Firește, acceptarea celuilalt este numită de mulți, în mod curent, toleranță, chiar dacă și sensul acestei noțiuni a suferit mari modificări de-a lungul vremii. Comunismul nu a predicat nici alteritatea și nici toleranța, decât de fațadă și doar atunci când era absolut necesar. De trei decenii, ne străduim să eradicăm aceste abuzuri și să revenim la democrație. Democrația înseamnă, între altele, ascultarea vocii majorității, chiar dacă nu suntem de acord cu ea. Să ne amintim pentru ce au luptat și (în parte) au murit, cei care s-au aflat pe străzi în decembrie 1989 și care nu știau atunci despre vreo lovitură de stat, despre vreo conspirație străină a marilor sau micilor puteri sau despre vreo recrudescență viitoare a (neo)comunismului. Au strigat cu toții „Libertate!”, iar libertatea înseamnă și acceptarea pluralității opiniilor. Ne-am plâns mereu că regimul trecut a impus un singur partid, o singură ideologie, o singură credință ateistă, o singură direcție în cultură și că a interzis sau asuprit alte curente filosofice decât materialismul, că a combătut credința și că a persecutat biserica, că a interzis unele con-

fesiuni, că i-a închis și ucis pe unii credincioși manifești, că a dărâmat biserici, că a confiscat proprietăți (inclusiv bisericesti) etc. În naivitatea unora dintre noi, cu optimismul moderat al iubitorilor de cultură și de spiritualitate, am crezut că toate acestea s-au sfârșit.

Or, din păcate, pe lângă atâtea lucruri bune și eliberatoare, constatăm, cum spuneam, în această societate a noastră, o nelimitată invazie de ură în comunitate, manifestată – din partea unora – printr-un conținut visceral, veninos, pe de o parte, dar și printr-un limbaj suburban, grobian, rușinos și înjositor, pe de altă parte. Că ne umplem câteodată de ură, să spunem că așa este omenesc, dar să revărsăm această ură în comunitate în forme inadecvate, reprobabile și ofensatoare este diabolic. Ura are în vedere deopotrivă persoane/personalități, grupuri și instituții. Persoanele (personalitățile) care ne deranjează sunt căutate la origini, la familie și la înaintași, cu metode demne de Inchiziție sau de dictaturile secolului al XX-lea. Marota care persistă de trei decenii este apartenența – reală sau inventată – la „securitate”, la partidul comunist, la UTC, la pionieri și chiar la „Șoimii Patriei”. Grupurile sunt îndată catalogate drept naționaliste, bigote, subversive, masonice, patriotice, tradiționaliste, autohtoniste, și câte altele. Instituțiile, mai ales cele în care, în acord cu sondajele de opinie, opinia publică are încredere, adică Biserica, Armata, Academia Română, sunt terfelite, maculate, acuzate de felurite vini, de la colaboraționism comunist până la implicare prea pronunțată în comunitate. **Comunismul ne-a ținut sub obroc și a pus la zid credința românilor și biserica lor. Oare ne-am cucerit libertatea ca să lovim dur și jignitor în credință și în biserică? Cui folosește această atitudine dacă nu distrugătorilor de statui, nostalgicilor comuniști, neocomuniștilor, inamicilor valorilor europene și democratice. Oare am abolit un fel de intoleranță ca să o înlocuim cu un set de intoleranțe? Adevărul și dreptatea – scoase din context și luate în mod absolut – nu prețuiesc nimic în lumea noastră omenească fără bunătațe și iubire față de cel de lângă tine.**

Critica este un lucru firesc într-o societate democratică, ea fiind de la sine înțeleasă, dar intoleranța nu mai este. Iar limbajul grobian nu are ce să caute în Cetate. Existau și în trecut numeroși frustrați, eșuați, incapabili de performanță, incuți, semidocti, analfabeți autodeclarați genii, existau destui stupizi, idioți și proști, dar ei rămăneau în limitele lor locale, în grupuri restrânse, neavând acces la mijloacele de comunicare în masă, ca să-și exhibe ura în forme neadecvate. Lumea lor limitată îi cunoștea și îi trata ca atare, drept marginali, nenorociți, bătuți de soartă. Astăzi, însă, oricine are acces la publicitate. Cel mai bine a exprimat acest lucru marele om de cultură Umberto Eco: „Mijloacele de difuzare în masă dau legiunilor de idioți dreptul să vorbească, pe când odinioară ei vorbeau numai într-un bar, după un pahar de vin, fără să facă rău comunității. După aceasta, ei erau repede reduși la tăcere, dar acum ei au același drept să vorbească precum un câștigător al Premiului Nobel. Este invazia idioților”. Dincolo de asprimea cuvintelor, în spatele lor se ascunde un mare adevăr. Cuvântul idiot nu însemna la origine (în greaca veche) cretin, tâmpit, imbecil, ci pur și simplu „cel ce își vede de treburile sale” sau cel care „nu participă la treburile politice”. De multe ori, cei care nu participau la viața politică – adică la lupta pentru putere – erau educați și inteligenți, dar preferau alte forme de implicare în comunitate. Umberto Eco dă, însă, termenului de idiot conotația curentă actuală. Să ne înțelegem bine: astăzi nu toți cei care critică în chip ofensiv și josnic, fără discernământ, personalitățile, grupurile și instituțiile sunt idioți. Unii sunt foarte instruiți, penetranți și chiar cuți, dar cu atât mai periculoși, distructivi, malefici.

continuare în pagina 15

COPII, FRAGEDE PERLE DE MODELAT

Veacul se presimte a fi din ce în ce mai tulburat pentru întreaga umanitate și sub toate aspectele existenței: material, moral, cultural și spiritual. Furtuni, taifunuri, explozii și năboiri de ape, la propriu, dar și la figurat, în corespondență perfectă! Tulburător și cumplit de actual îmi sună în minte un paragraf din Cântarea a 9-a a Canonului cel Mare, izvodire minunată a Sfântului Andrei, Păstorul Critului: „Legea a slăbit, Evanghelia nu lucrează și toată Scriptura în tine (suflete) nu este luată în seamă”.

Oare nu aici suntem? Noi, omenirea? Legea este amenințată la tot pasul de fără-de-legea tuturor devierilor de la normalitatea universal valabilă (nu aceea considerată ca atare de o minoritate de orice fel și de oriunde!). Evanghelia răsună adesea în hăul unor inimi goale de orice simțire, încăperi unde nu mai locuiește Dumnezeu, sau poate chiar unul cu înfățișarea terifiantă a fiarei apocaliptice. Cât despre Scriptură, ea este învăluită în fumul gros al neștiinței, al necercetării, al nonsensului aplicat ca o pecete anihilantă.

Iată, deci, cât de actuală și oportună este inițiativa Bisericii în sensul revizuirii, îmbogățirii și activării susținute a educației religioase, bazată pe preceptele creștinismului, ale Ortodoxiei în cazul nostru, concentrate în doar câteva concepte esențiale: credință, nădejde (în Dumnezeu Trinitar) și dragoste (de Dumnezeu și de aproapele). De fapt, în virtuțile-sinteză numite de Sfântul Apostol Pavel. Cu o întrebare necesară și care impune răspuns: de unde vom începe?

„Se spune că perlele, imediat ce le scoți din mare, sunt ca apa. Dacă pescarul care le scoate din cochilie e priceput, pune în palmă picătura aceea și mișcându-și mâna cu atenție, în toate direcțiile, o modelează și îi dă o formă foarte frumoasă. Dacă perla proaspăt scoasă apucă să se întărească, el nu-i mai poate da ce formă dorește. Când un material e moale, e foarte ușor de modelat și ia orice formă și orice chip dorești. Dacă însă apucă să se întărească definitiv, nu-i deloc ușor să-i schimbi forma sau înfățișarea” (Sfântul Ioan Gură de Aur, „Despre educația copiilor”). Sfântul Părinte vede așadar sufletul copilului putând a fi modelat asemeni perlei abia scoase din mare. Iar modelarea, trebuind să înceapă la o vârstă cât mai fragedă.

Suntem provocați, iată, la a formula câteva posibile întrebări și o eventuală concluzie, logică și, totodată, de importanță hotărâtoare. Care ar fi întrebările? Dacă, de către cine și cum se poate „modela”, în zilele noastre, sufletul copilului folosindu-se metoda prelucrării perlei, invocată de Sfântul Ioan Hrisostom în această splendidă alegorie?

Măiestria bijutierului îi este atribuită mamei

Prima concluzie și cea mai la îndemână: măiestria bijutierului îi este atribuită mamei! Cum? Prin câteva etape sau trepte de familiarizare a pruncului cu lumea înconjurătoare sub aspectul ei concret, obiectual, tangibil, perceptibil la nivelul senzorialului. Apoi, pe treapta cea mai de sus, va apărea obligatoriu ideea că există Cineva, acolo sus, Care ne iubește - Care îl iubește - chiar mai mult decât mama, tata, frații, bunicii. Și acel Cineva Se numește Doamne-Doamne! Dumnezeu este Cel care l-a creat și l-a încredințat părinților pentru a-l crește mare, cuminte, bun și astfel mereu iubit de El și de semenii.

Până când încă n-au apărut, oricât de îngăimate, greu inteligibile, pe buzele copilului, cuvintele, mama e cea care vorbește, îi vorbește despre toate acestea. Mama îi arată și numește o floare, un pom, o pasăre, soarele, luna și chiar dacă la început numai pentru impactul imagistic, al culorilor, icoanele! Da, ne-am apropiat! Ca în jocul copilăriei noastre „de-a baba-oarba”, când, legați la ochi cu o batistă, eram provocați să aflăm un obiect ascuns într-un loc anume de prietenii noștri de joacă. De câte ori ne apropiam pe băjbăite de locul cu pricina, dacă obiectul nu se afla acolo, ni se striga: apă! apă! Iar strigătele de: fooc, fooc! ne semnau că obiectul ascuns se află pe-aproape. Vă amintiți, nu-i așa?

continuare în pagina 17

continuare din pagina 15

Nu cred că ne-am cucerit, cu mari sacrificii, dreptul de a vorbi liber în societate, ca să semănăm furtună, să jignim constant, să respingem aproape orice și pe oricine, profitând de extinderea fără precedent a formelor de comunicare. Din păcate, într-o societate debusolată, lipsită de cultură generală, ademenită de falși profeti, educată precar sau needucată, asemenea atitudini de denigrare permanentă, de condamnare fără drept de apel, de virulență în limbaj pot să prindă, pot să fie ispititoare, pot să producă rod. Tot Umberto Eco spunea că „prostia este infinit mai fascinantă decât inteligența” și că „inteligența are limitele ei, prostia nu”. Prin urmare, un comunicator public se cuvine să aibă precauțiile sale și să se ferească de grosolanie, de mitocănie, de mojiicie. Toți oamenii și toate instituțiile pot și trebuie să treacă prin furcile caudine ale criticii – în fond, nu suntem niciunii dintre noi realități perfecte, edenice – dar felul și forma criticii sunt foarte importante într-o lume civilizată. Într-o asemenea lume, trebuie să existe loc și pentru cutume, pentru pelerinaje, pentru tradiții,

pentru credință și formele sale de manifestare, ca și pentru autoritate și ordine. Iar autoritatea este cu atât mai respectată cu cât instituțiile care o incumbă sunt mai prestigioase. A săpa mereu prestigiul autorității recunoscute înseamnă a lucra la disoluția comunității.

Din păcate, acest adevăr și această constatare nu ne va feri pe viitor de excese, dar ne-ar putea face mai precauți. Există legi juridice care îngrădesc libertatea greșităților noștri, dar, mai presus de ele, sunt legi morale care, odată încălcate,ucid libertatea tuturor. Comunicatorii ar putea lua seamă la un set de rigori etice și estetice, care pornesc de la anumite virtuți și valori consacrate, ajungând până la regulile de bază ale oratoriei. Receptorii ar trebui să fie mai vigilenți și să nu ia de bune toate aserțiunile exprimate în spațiul public, chiar și atunci când vin dinspre „formatori de opinie” notorii. Nu am naivitatea să cred că aceste cuvinte ale mele vor schimba tonul unora dintre critici. Dar, îngăduiți-mi să exprim în final încrederea în forța adevărului omenesc posibil: „Poți să păcălești câțiva oameni tot timpul și toți oamenii o perioadă, dar nu poți să păcălești toți oamenii tot timpul” (Abraham Lincoln).

Acad. Prof. Dr. Ioan Aurel Pop

Menirea creștinului într-o lume secularizată

Temeiul mântuirii și îndumnezeirii noastre este Sfânta Treime, comunitate de Persoane, sursă a iubirii iradiante, care îl atrage și îl antrenează pe om într-un permanent dialog al iubirii. Izvorul desăvârșirii și îndumnezeirii credinciosului este Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, de care ne facem părtași prin harul Duhului Sfânt. Dumnezeu cel transcendent ni se comunică din iubire nesfârșită și perfectă în Duhul, prin energiile necreate, pentru ca noi să-L putem experia real și să ne facem părtași puterii Lui lucrătoare în noi. Credința în Dumnezeu unic în ființă și întreit în Persoane este singura mântuitoare și îndumnezeitoare, bază a comunității noastre. Spiritualitatea și slujirea socială trebuie văzute în unitatea lor profundă, pentru că ambele țin de însăși menirea Bisericii și se intercondiționează reciproc, fiind cele două dimensiuni ale mântuirii omului în Iisus Hristos prin lucrarea Duhului Sfânt în Biserică. Adevărata comuniune umană se dezvoltă după modelul Sfintei Treimi, structură a supremei iubiri; fiecare om cuprinde în sine întreaga umanitate și este chemat să participe la Trupul tainic al lui Hristos, expresie a iubirii pe care o poartă lui Dumnezeu și semenilor. Persoana umană însetată după relații vii, iubitoare și nesfârșite cu alte persoane, devine sursă a veșniciei persoanelor în comunitatea și comuniunea lor, gândită și trăită plener(1). Spiritualitatea, rezultat al comuniunii omului cu Dumnezeu, face prezentă în inima omului legătura acestuia cu El, în mod ontologic, prin cuvânt, prin puterea Lui și firea sa. Oricât de mult am înainta către El, apropierea noastră de Dumnezeu și ridicarea noastră la înțelegerea Lui nu se realizează dacă Dumnezeu însuși nu ne îmbracă în cele proprii Lui. Chiar străbătuți de puterea Lui, nu putem lepăda ființa noastră creată; devenim dumnezei după har, nu după ființă(2).

Spiritualitatea creștină ortodoxă autentică este rodul iubirii și implică atât comuniunea omului cu Dumnezeu cât și participarea acestuia la viața lumii și a semenilor pe care îi slujește și cărora li se dăruiește. Suntem datori să cultivăm bucuria de a da, prin care chipul nostru capătă strălucire, deschidere și „bună mireasmă” spre a se asemana cu Dumnezeu. Slujirea creștină își primește puterea dăruirii față de semenii și societate din relația vie și ființială a omului cu Dumnezeu pe care o implică spiritualitatea autentică. Sfânt și desăvârșit, haric și uman se întrepătrund și realizează o slujire comună a lui Dumnezeu și a tuturor întregalității. Prin energiile necreate procesul de îndumnezeire nu mai cunoaște bariere între natural și supranatural iar credincioșii pot experia eliberarea lor spirituală și pot gusta din frumusețea vieții divine la care sunt chemați în Iisus Hristos; procesul de renaștere spirituală a omului în Hristos este cel mai bun răspuns pe care credinciosul îl poate da tendințelor materialiste care domină societatea contemporană

în detrimentul valorilor spirituale. Responsabilitatea omului este un dat ontologic deoarece el este creat după chipul lui Dumnezeu pentru a ajunge la asemănarea cu El. Fiul S-a întrupat și S-a făcut om asemenea nouă, afară de păcat, pentru ca să refacă și să reînnoiască pe cel asemenea Lui. Prin comuniunea omului cu Dumnezeu consecințele profunde ale crizei spirituale ale societății contemporane ar trebui diminuate; sexualitatea exacerbată, maladiivă și degradantă, violența promovată și întreținută prin multiple mijloace, drogurile, izolarea față de lume și de problemele ei, mutația culturală, criza ecologică sunt doar câteva dintre constantele crizei spirituale contemporane, care promovează ignorarea prezenței și lucrării lui Dumnezeu în lume și produc o destabilizare interioară a omului; pentru depășirea acesteia și revenirea la valorile creștine autentice este necesar să se acorde o mai mare importanță relației Dumnezeu-om-creație prin care s-ar putea realiza restabilirea firii umane și transfigurarea lumii. Iubirea de Dumnezeu și de semenii se susțin reciproc, se cuprind una în alta. „Deci prin cea dintâi se poate împlini și a doua; iar prin a doua se poate reveni iarăși la cea dintâi; cel ce iubește pe Domnul, iubește ca urmare și pe aproapele. «Căci cel ce Mă iubește pe Mine, zice Domnul, va păzi poruncile Mele» (Ioan XIV, 23). «Iar porunca Mea aceasta este: ca să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi» (Ioan XV, 12). Iar cel ce iubește pe aproapele, satisfăcând iubirea față de Dumnezeu, primește în sine harul Lui”(3). Lucrarea lui Iisus Hristos în lume este continuată prin misiunea dinamică și înnoitoare, dătătoare de putere și viață a Bisericii, a cărei menire este înnoirea omului spre mântuire, prin predicarea Cuvântului și apostolatul social, pentru ca astfel să dobândească împărăția lui Dumnezeu. Misiunea Bisericii este parte a naturii acesteia, este extinderea în lume, în timp și spațiu, a lucrării lui Hristos, Care a venit să mărturisască adevărul și pentru adevăr (cf. Ioan 18, 37) și astfel, lumea „viață să aibă și din belșug să aibă” (Ioan 10, 10). Într-o lume dominată de ură și violență, individualism și consumism, agresivitate și erotism, Biserica este chemată să promoveze valorile autentice creștine și dimensiunea lor spirituală, astfel încât toți cetățenii să devină conștienți de ele, să le trăiască, dar să fie și responsabili înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor pentru faptele lor; secularizarea, lipsa oricărei semnificații a valorilor religioase pentru societate, nu afectează Biserica ci pe membrii ei, mădularele ei vii. Pentru depășirea acestei stări este nevoie de o adevărată renaștere culturală, de educație solidă, de depășirea dezechilibrelor actuale, de asumarea unor responsabilități și de participarea tuturor cetățenilor la reconstrucția societății. Principala exigență și preocupare a misiunii Bisericii este predicarea veștii celei bune, a Evangheliei lui Hristos. Răspunsul credinciosului este convertirea prin credință, poartă a mântuirii și început al încorporării noastre, ca mădulare ale Bisericii, în Hristos Cel înviat. Vestea cea bună prin care mărturisim Adevărul, pe Dumnezeu adevărat, poate fi transmisă nu doar prin cuvinte ci și prin mărturia vieții sfințite de harul dător de viață al Duhului Sfânt. În Biserică, spațiul în care se realizează comuniunea deplină cu Dumnezeu, credinciosul realizează, în mod organic și activ, comuniunea cu semenii. Fiecare credincios are dreptul și datoria de a contribui la răspândirea și păstrarea credinței, de a duce mai departe vestea cea bună, căci „Viața veșnică aceasta este: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis” (Ioan 17, 3). În mintea credinciosului trebuie să răsune mereu cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „... dacă eu binevestesc Evanghelia, nu am de ce să mă laud; fiindcă asupra mea stă trebuința. Că vai mie dacă nu voi binevesti! Că dacă fac aceasta de bunăvoie, am plată; dar dacă o fac fără de voie, am doar o sarcină ce mi s-a încredințat” (1 Corinteni 9, 16-17). Creștinul, înmulțind

continuare în pagina 17

continuare din pagina 15

Tot astfel, copilul, deși nelegat la ochi, se află totuși doar la prea frageda percepție față de lumea înconjurătoare. De aceea, mama e cea care îl familiarizează cu lucrurile, ființele, animalele, plantele, oamenii, cu un cuvânt - lumea! - prin cuvinte pe care ea i le repetă rar, cu multă răbdare, pentru ca să i se fixeze în memorie. Apoi urmează testul gradului de recepționare și întipărire în mentalul copilului, atât a ceea ce reprezintă acele obiecte, cât și în pronunțarea numelui lor. Astfel pruncul începe să experimenteze minunatul instrument de comunicare: limba, respectiv limbajul vorbit.

Îngerul păzitor

Așadar, iată primele operațiuni necesare întru modelarea „perlei” vii, care este mintea și sufletul copilului. La materialul didactic, nelipsit din acest proces, se adaugă treptat alte informații. Între ele, foarte important este, spuneam, să-L cunoască, într-o reprezentare iconică, desigur, pe Doamne-Doamne, Căruia I se adaugă treptat Măicuța Domnului, cu Iisus Prunc în brațe, îngerii și sfinții. Cel despre care îi vorbește de la început mama este îngerul păzitor. Despre acesta copilul află că, deși nu-l vede, este mereu lângă și prin preajma lui, din clipa în care pruncul a fost botezat. Atunci când e vorba să meargă „să facă nani”, copilul va fi liniștit de mama cu aceste cuvinte: „Culcă-te cuminte, că îngerușul e cu tine. El nu pleacă nici o clipă de lângă pătuțul tău, te păzește mereu”.

Mai târziu, când cuvintele încep să înflorească deslușit pe buzele copilului, lumea însăși prinde contur și semnificație, cunoașterea ia forma bucuriei inocente și exuberante la vederea culorilor, a formelor, a sunetelor și mai ales a luminii. Nimic nu încântă un copil, provocându-i chiote de bucuroasă uimire și impulsul sau dorința de a atinge cu mâna, cum face orice sursă de lumină. Urmează o nouă treaptă: însușirea și rostirea de către prunc a cuvintelor care dau nume lucrurilor, lumii înconjurătoare. Sunt numite, de pildă, jucăriile: păpușa, ursulețul, pisica etc.

Am putea spune, într-un nevinovat joc al imaginației, că fiecare prunc, făcând acest exercițiu de vorbire și de însușire a limbajului, îl amintește pe Adam, chemat de Dumnezeu să dea nume celor create de El?! Se va auzi apoi acel nume rostit la început de mama, cu

un profund fior de evlavie, preluat apoi, instinctiv, de copil: Doamne-Doamne. Dar, până atunci, în momentul de răsfaț dulce al serii, când vine „Moș Ene pe la gene”, mânuța dreaptă a copilului e purtată cu gingășie de mâna mamei sau a bunicii, însemnând pe trupușorul plâpând, în brațele iubitoare sau îngenunchat în pătuț, semnul Sfintei Cruci.

Prima rugăciune

Apoi? Apoi... aici se arată cu adevărat măiestria „bijutierului”, a mamei! Dacă între numele rotunjite, prin repetarea plină de dragoste și răbdare, a intrat în vocabular și îngerul păzitor, nu-i decât un pas până la momentul sublim când acest sufletel, aflat în plină ascensiune formativă duhovnicească, îl va rosti și îi va adresa prima rugăciune. Astfel, intră în viața copilului, încă de la 1-2 anișori, un nume, o persoană și mai ales o rugăciune! Prima rugăciune: „Îngerelul”! Trebuie să precizăm că această micuță rugăciune nu face parte din literatura și programul liturgic propriu-zise ale Bisericii. Ea este, însă, izvodită din prinosul de credință și gingășie sufletească al poporului român, creator de adevărate perle de artă în toate domeniile: cântec, poezie, îmbrăcăminte tradițională și, nu în ultimul rând, forme proprii, impresionante, de manifestare a evlaviei, a credincioșiei. Putem, așadar, presupune că această rugăciune s-a plămădit în timp ca o micuță soră geamănă cu perla folclorului românesc, doina (melodia și textul acesteia), despre care se spune: „Doina din ce s-o făcut?/ Dintr-o gură de mic prunc:/ L-o lăsat muica dormind,/ L-o aflat doina zicând” (Maria Tănase).

Trebuie să menționăm aici un fapt de maximă importanță, dar și prilej de bucurie pentru cei care iubesc și păstrează cu grijă valorile culturale și spirituale ale poporului român. Cu câțiva ani în urmă, la sesiunea Comitetului Interguvernamental al Convenției UNESCO pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, doina a fost acceptată ca element de patrimoniu cultural imaterial, reprezentativ pentru teritoriul țării noastre. N-am putea considera oare, printr-o liberă extensie, ca fiind deopotrivă element de patrimoniu cultural imaterial - și mai mult: spiritual! - reprezentativ pentru credința poporului nostru și micuța, dar atât de substanțială rugăciune: „Îngerelul”?

Lidia Popița Stoicescu

continuare din pagina 16

darurile cu care Dumnezeu l-a înzestrat, prin cuvinte și fapte, prin iubirea lucrătoare a credinței și dăruire de sine se face un misionar al Lui, vestind și slujind planului de mântuire în Iisus Hristos; fiecare îl poate face pe Hristos lucrător în el însuși și simțit de semenii, căci El lucrează prin cei care-I cred Lui. Fiecare dintre noi este chemat să-și apropie valorile creștine pentru a da răspuns în fața problemelor vieții. Cel ce se pune în slujba semenilor se aseamănă cu Hristos, care S-a dăruit omenirii pentru ca toți oamenii să se îmbogățească cu viața Lui: „... El, bogat fiind, pentru voi a sărăcit, ca voi cu sărăcia Lui să vă îmbogățiți” (2 Corinteni 8, 9). Astfel, credinciosul intră în comuniune cu Dumnezeu, se întărește spiritual și devine mai profund în relațiile sociale pe care le stabilește; el caută neîncetat ca să îl experimenteze pe Dumnezeu personal într-o bucurie nesfârșită;

astfel se arată odată în plus dragostea infinită pe care Dumnezeu o are pentru oameni și prin care cheamă și dragostea noastră personală, ca prin ea să ne întâlnim și să ne unim cu El.

Prof. dr. Corina-Maria Scridon

- (1) Iubirea față de Persoanele supreme alimentează și iubirea inter-umană, dornică să se dăruiască, să primească și să fie primită.
- (2) Stăniloae, Preot Profesor Dr. Dumitru, Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și Mistica, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992, p. 21-22.
- (3) Sfântul Vasile cel Mare, *Regulae fusius tractatae*, Răsp. 7, Migne, P. G., XXXI, 917, apud Prof. Pr. D. Stăniloae, *Temeiuri dogmatice și duhovnicești pentru viața monahală de obște*, în *Studii Teologice*, seria II-a, sept. - oct., anul IV, 1952, p. 372, nota 6

„În tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează suflete al meu pre Domnul” (Ps. 103)

Am întâlnit pentru prima oară în Zürich credincioși din celelalte biserici ortodoxe surori la Duminica Ortodoxiei, în biserica greacă de pe malul Limmatului. Fără să înțeleg rugăciunile slujbei, recunoșteam cântarea bizantină și știam că toți îi spuneam lui Dumnezeu „Doamne, strigat-am...”. Un sentiment nou de căldură și simpatie m-a cuprins față de aceia care, deși în altă limbă, se rugau la fel ca și mine lui Dumnezeu. La fel ca și mine, își trăiau poate singuri credința zi de zi, la facultate sau la serviciu, fără să poată spune cuiva „Doamne, ajută!”, „Post binecuvântat!” sau „Hristos a înviat!”. Dumnezeu mi-a arătat în acea fericită duminică, precum lui Ilie, că are încă mulți slujitori neștiuți în orice loc de sub soare. Și nu m-am mai simțit stingheră în noul oraș.

A doua oară ne-am revăzut la sărbătoarea Sfinților Felix, Regula și Exuperantius, ocrotitorii din antichitate ai Zürichului. Am perceput atunci viața ortodocșilor în acest oraș care îi uitase pe sfinți ca un fel de recuperare a timpului: după 500 de ani de înstrăinare în catolicism și alți 500 de împietrire în protestantism, un alt neam ortodox reîncălzea vatra vechilor sfinți ai locului. Și sfinții, la rândul lor străini cândva pe aceste meleaguri, ne luau pe toți sub ocrotirea lor ca să ne ducă la Hristos. Din ziua aceea am avut o bucurie nespusă în a mă închina de câte ori treceam pe lângă Wasserkerche sau Grossmünster, locul martiriului și al îngropării sfinților. Dacă până atunci îmi trecea săptămâna anevoios, așteptând vecernia de sâmbătă ca să mă pot închina într-o biserică ortodoxă, încet-încet orașul s-a umplut de locuri de pelerinaj. La biserica sărbă, la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Hilandar. La biserica rusă, la racla cu multe-multe moaște, cu Sfântul Nicolae și Sfântul Ioan Maximovici. La Wasserkerche, la piatra mucenicilor. Și nu în ultimul rând la biserica noastră, la racla Sfintei

Ecaterina, la care de atâtea ori am alergat pentru ajutor. Nu, pentru mine Zürich nu este un oraș protestant sau secularizat, ci este un oraș sub acoperământul sfinților, clădit pe moaștele mucenicilor. În jocul puternic de reclame luminoase, bisericile strălucesc ca stelele și îmi luminează drumurile, îmi rânduiesc popasurile de odihnă.

Tot la Zürich am văzut pentru prima dată cum se sfințește firea apelor la Botezul Domnului. Pe malul lacului, într-o seară rece și tăioasă de ianuarie, un sobor de preoți și o mulțime mare de credincioși slujeau sfințirea mare a apei. Și nu se binecuvântau doar cei de față, cei care luau aghiasmă acasă sau chiar cei mai râvnitori, care intrau în apa aproape înghețată, ci de jur împrejurul malurilor „tot sufletul creștinesc întristat care are nevoie de mila și ajutorul lui Dumnezeu”. Ba chiar toată natura care suferă de prea multă bunăstare și împietrirea noastră se adapă din harul lui Dumnezeu și tot pământul se sfințește. Cu adevărat tot pământul e al lui Dumnezeu și tuturor le poartă de grijă cu iubire.

Au trecut ani până am ieșit din mica mea lume ortodoxă est-europeană și am aflat că oamenii născuți în aceste locuri nu sunt cu totul străini de Dumnezeu. Ca în martiriul Sfinților 40 de mucenici din Sevastia Armeniei, când vreun sărman împresurat de frig și prigoană se leapadă vremelnic de crucea lui Hristos, un altul dintre neamuri Îl mărturisește pe Mântuitorul și umple locul în biserica luptătoare. Întâlnirea cu occidentalii veniți la Ortodoxie m-a smerit adânc și îmi va fi aducere aminte a puținătății mele în toate zilele vieții mele. Cât de mult am primit de la Dumnezeu crescând în biserică, înțelegând slujbele și predicile, putând să citesc orice carte pentru suflet, să mă folosesc de pilda atâtor oameni înduhovniciți! Și ce socoteală va trebui să dau la Judecată pentru acești talanți! Mult am primit și mult am îngropat... Iar acești oameni ruși de Ortodoxie și chiar de orice Dumnezeu din neam în neam au ieșit curajoși ca Avraam din mijlocul poporului lor, ca să se lipească de Hristos. Cu sudoare au dobândit talant după talant și mai mult l-au lucrat pe fiecare. Dacă au aflat o carte de folos, au citit-o și pus-o în practică. Dacă au găsit o biserică ortodoxă, au mers cu râvnă la slujbe să primească har fără măcar să înțeleagă limba. Dacă au aflat un duhovnic, l-au luat călăuză spre mântuire.

Datorită lor i-am cunoscut mai târziu și pe sfinții elvețieni. Cu ani în urmă poate aș fi ridicat din umeri la numele sfinților din Apus, căci nu le-am văzut niciodată în calendare iar despre viața lor foarte multe s-au uitat. Astăzi pot însă da mărturie că ei sunt vii între noi, ca toți sfinții din biserica biruitoare. Că Sfinții Mucenici Felix, Regula și Exuperantius revarsă bucurii duhovnicești asupra pelerinilor care îi cinstesc în fiecare an pe 11 septembrie. Că Sfânta Cuvioasă Verena nu sălășluiește doar în mormântul ei de la Bad Zurzach, ci face minuni și astăzi ca acum 1700 de ani și răspunde cu mare milă celor care i se roagă, ca o altă bună și iubitoare Maică Parascheva. Și că mulți alții și-au găsit loc în icoana tuturor sfinților elvețieni.

Noi toți aflați în biserică la vârsta adultă am avut la un moment dat un soi de convertire. Crescând dincolo de credința copilăriei și frământarea adolescenței, ne-am asumat Ortodoxia ca pe credința noastră proprie, mai mult decât un obicei moștenit de la părinți și bunici. Și ne bucurăm să punem pașii spre biserica noastră săptămână de săptămână fiindcă putem mărturisi ca și localnicii din Sihar, de lângă puțul lui Iacob, că noi înșine l-am cunoscut pe Hristos ca Dumnezeu. Pe Acesta să ne ajute sfinții să Îl mărturisim prin însăși viața noastră, „în tot locul stăpânirii Lui”. Amin!

Iulia Cârjeu

CATEHISM - DESPRE TAINA SFÂNTULUI BOTEZ

Sfântul Botez este întâia dintre Tainele Sfintei Biserici; este ușa prin care se intră în Sfânta Biserică. Și numai ajungând membri ai Bisericii lui Hristos ne putem învrednici și de primirea celorlalte Sfinte Taine.

Taina Sfântului Botez a fost așezată de Mântuitorul Iisus Hristos prin cuvintele: «Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh» (Matei 28, 19). Acestea le-a grăit după Învierea Sa din morți.

Dar Taina Sfântului Botez nu este numai ușa prin care se intră în Biserica lui Hristos, ci și pentru câștigarea împărăției lui Dumnezeu, așa cum însuși Mântuitorul zice: «De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.» (Ioan 3, 5).

Sfântul Ioan a botezat la Iordan, dar botezul lui nu era Taină, ci închipuia doar curățirea de păcate prin credință și pocăință; el era mai mult un îndemn la pocăință, un semn văzut și pregătitor spre cele ce aveau să vină, cum mărturisește chiar Sfântul Ioan Botezătorul: «Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc» (Matei 3, 11). Mai târziu și Sfântul Pavel, întâlnind în calea sa pe unii care primiseră botezul lui Ioan, i-a întrebat: «Primit-ați voi Duhul Sfânt când ați crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit, dacă este Duh Sfânt. Și el a zis: Deci în ce v-ați botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. Și auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus» (Fapte 19, 2-5).

Partea văzută a Tainei Sfântului Botez constă din afundarea de trei ori în apa sfințită a celui ce se botează și în rostirea cuvintelor: «Botează-se robul lui Dumnezeu (N) În numele Tatălui, amin, și al Fiului, amin, și al Sfântului Duh, amin; acum și pururea și în vecii vecilor, amin».

Efectele primirii Tainei Sfântului Botez sunt: iertarea păcatului strămoșesc și a tuturor păcatelor săvârșite înainte de Botez în situația celor ce se botează mai târziu; renașterea, sau nașterea la o viață nouă duhovnicească, viața de curăție și sfințenie; de asemenea, primirea în sânul Sfintei Biserici, adică numărarea celui botezat între fiii ei, putându-se împărtăși de toate celelalte Sfinte Taine și de bunurile sufletești pe care Sfânta Biserică le dăruiește membrilor ei. De aici și denumirile date Tainei Sfântului Botez: «baie», «izvor sfânt», «luminare», «renaștere», «naștere din nou», «sfințire», «pecetea lui Hristos», «baia vieții», «baia renașterii», «baia pocăinței». Botezul șterge și vina și pedeapsa pentru păcate, dar el nu nimicește și urmările păcatului strămoșesc, cum sunt: slăbirea voinței și înclinarea spre rău, pofta inimii, suferințele, bolile și moartea.

Săvârșitorii Tainei Sfântului Botez sunt episcopii și preoții, căci lor le-a incredințat Mântuitorul Iisus Hristos puterea de a săvârși Sfintele Taine. Numai în caz de nevoie poate boteza și diaconul, iar în cazuri cu totul deosebite poate face acest lucru și un simplu credincios, având însă grijă să rostească cuvintele care arată că lucrarea se face în numele Sfintei Treimi. În acest caz, dacă cel botezat trăiește, trebuie chemat preotul pentru citirea rugăciunilor din rânduiala Botezului și administrarea Tainei Mirungerii și Împărtășaniei. Dacă sunt unii creștini din afara Bisericii Ortodoxe care spun că nu trebuie să botezăm pe prunci, pentru că ei nu au păcate și, mai ales, pentru că nu pot să mărturisească credința lor, noi rămânem la practica noastră, veche cât Biserica, de a boteza pe prunci, practică întemeiată și pe Sfânta Scriptură și pe Sfânta Tradiție și pe rațiune. Aceasta, pentru că Taina Sfântului Botez este absolut necesară pentru mântuire, de la care nu pot fi excluși nici copiii. Primitorii Tainei Sfântului Botez sunt toți cei nebotezați, de orice vârstă ar fi ei, toți fiind întinați de păcatul strămoșesc (Fapte 16, 14-15; 16, 33; 1 Cor. 1, 16). Chiar din

timpul Sfinților Apostoli se săvârșea botezul copiilor.

Dacă botezul ne curățește în primul rând de păcatul strămoșesc, oare trebuie să uităm că și copiii se nasc cu acest păcat? Știm ce spune psalmistul: «Întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea» (Ps. 50, 6). Știm ce spune și Sfântul Apostol Pavel: «De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa moartea a trecut la toți oamenii, prin acela în care toți au păcătuit» (Rom. 5, 12). Acest lucru cunoscându-l, că toți ne naștem cu păcatul strămoșesc, avem noi siguranța că un prunc va trăi până la vârsta când poate să cunoască și să mărturisească credința în Hristos, pentru ca atunci să-l botezăm?

Iar dacă ne referim la vremurile străvechi, la Tradiția Bisericii, vedem că de atunci, din secolele I, II și III se practica botezul copiilor. Sfinții Părinți arată în scrierile lor că Biserica a primit de la Apostoli obișnuința de a administra botezul și pruncilor.

În ceea ce privește faptul că pruncii nu pot să-și mărturisească credința creștină, Biserica are ca garant pe nașii care-i primesc la botez, care mărturisesc pentru aceștia credința creștină rostind Crezul și care își iau îndatorirea ca finii lor să fie crescuți de ei în credința Bisericii.

Ca să facă mărturisirea de credință, nasului i se cere să fie bun credincios, să fie mai în vârstă. Părinții pruncului nu pot fi nași. Este bine ca pentru fiecare nou botezat să fie numai un naș.

Nașul are îndatorirea să îngrijească de viața sufletească a finului său, învățându-l, la vremea convenită, adevărurile dreptei noastre credințe spre a face din el un bun credincios, mădular sănătos al Sfintei Biserici. Dar și finul este dator cu ascultare și cu respect față de naș, în aceeași măsură cum îi ascultă pe părinții săi trupești.

Există și un Botez al muceniciei sau al sângelui (Matei 10, 32; 16, 25), cunoscut în cele dintâi veacuri creștine, înțelegând prin el moartea martirică, în persecuții, pentru Mântuitorul Iisus Hristos. Sfinții Părinți îl socotesc asemenea Botezului din apă și din Duh, uneori chiar mai de preț decât acesta (Sfântul Grigorie Teologul).

Mai cunoaștem și Botezul dorinței care constă în dorința arzătoare a cui-va de a ajunge membru al Sfintei Biserici, ducând o viață de pocăință și în virtute. Dacă dintr-o pricină oarecare fără voia lui nu ajunge să primească botezul prin apă și prin Duh, el e socotit botezat cu Botezul dorinței.

Taina Sfântului Botez nu se repetă. Căci «este un Domn, o credință, un botez» (Efes. 4, 5) și «Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor», rostește cel ce primește Sfânta Taină a Botezului (Art. 10 din Simbolul Credinței). Într-adevăr, după cum cineva nu se naște trupește decât o singură dată, tot asemenea nașterea sufletească nu poate fi decât una singură. Numai dacă a fost găsit un prunc și nu se știe sigur dacă a fost sau nu botezat, atunci acesta este botezat condiționat, folosindu-se formula «dacă n-a fost botezat». Deci nici aici nu se săvârșește un al doilea botez.

Catehism Ortodox/PER

Anului omagial al pastorației românilor din afara României și a Anului comemorativ al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor

La finalul Sfintei Liturghii săvârșite în Catedrala Patriarhală la 1 ianuarie 2021 Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a prezentat icoana acestui an omagial, zicând: „Sunt trei sfinți care s-au născut pe teritoriul țării noastre, dar au mers în afara țării în misiune, în lucrare duhovnicească. Sfântul Cuvios Ioan Casian a fost hirotonit diacon de către Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur. Era originar din Dobrogea și a trăit la sfârșitul secolului al 4-lea și în prima jumătate a secolului al 5-lea. Un alt sfânt dobrogeean, Cuviosul Dionisie Exiguul, a trăit la sfârșitul secolului al 5-lea și în prima parte a secolului al 6-lea. Sfântul Cuvios Ioan Iacob a trăit în secolul 20, a trecut la Domnul în anul 1960 și moaștele lui au fost descoperite intacte 20 de ani mai târziu, în 1980. El a fost trecut în rândul sfinților de către Patriarhia Română și apoi de către Patriarhia Ierusalimului. Acești trei sfinți de origine română nu au mormintele în țară, ci printre străini: Sfântul Ioan Casian are mormântul la Marsilia, în Franța. Sfântul Dionisie Exiguul, părintele erei creștine, este înmormântat undeva în Italia, nu se știe precis locul. Sfântul Ioan Iacob, numit și Noul Hozevit, are moaștele la Mănăstirea «Sfântul Gheorghe» din Hozeva, Israel. Acești trei sfinți de origine română sunt în mod deosebit rugători pentru poporul român și ocrotitori ai românilor plecați printre străini. Sfântul Ioan Casian este un părinte al Bisericii nedespărțite, el cunoștea foarte bine limba latină, pentru că provenea din populația daco-romană din Dobrogea. Dar, în același timp, a cunoscut foarte bine și limba greacă. De aceea a călătorit în Egipt și în părțile Răsăritului și apoi s-a stabilit în Galia, Franța, și a întemeiat două mănăstiri la Marsilia. A elaborat mai multe scrieri duhovnicești, mai ales pentru monahi. Dionisie Exiguul, un alt dobrogeean, a trăit un secol mai târziu și a fost printre cei mai învățați oameni ai timpului său. A fost consilier pentru 10 papi la Roma, a organizat biblioteca Bisericii Romane și a cerut Papei Ioan, pe la anul 530, să nu se mai numere anii de la întemeierea Romei sau din timpul lui Dioclețian, ci de la Nașterea lui Hristos. Acest român dobrogeean cunoștea atât de bine limba greacă și limba latină, încât ținea în față un text în limba greacă și vorbea în latină sau invers, atât de repede și atât de cursiv traducea. Sfântul Dionisie Exiguul a fost un erudit, dar în același timp a fost și unul dintre cei mai postitori și nevoitori călugări. Se spune despre el că era foarte învățat, cunoștea foarte bine științele vremii sale, dar mai ales era foarte smerit. Postea mult, se ruga mult, dar nu judeca pe nimeni. El s-a numit, din smerenie, Dionisie Exiguul. Acest cuvânt a fost tradus drept cel smerit. Când Sfântul Sinod l-a trecut în rândul sfinților, i-a păstrat numele așa cum l-a dorit el, Exiguul. Acești sfinți români au avut smerenia drept cea dintâi virtute și în același timp evlavie și credință puternică. De aceea socotim că este necesar să avem în vedere îndemnul Sfântului Ioan Iacob, care este pictat în mijlocul icoanei, scris pe un pergament: Fii pribegi ai țării mele,/ Necăjiți printre străini,/ Nu uitați menirea voastră/ De români și de creștini. Cu alte cuvinte, prin acest îndemn, el îi cheamă pe toți românii care se află printre străini să nu-și piardă identitatea de neam și de credință. Toți sfinții români sunt ocrotitori ai românilor din afara României, dar am ales pentru această icoană trei cuvioși care au o istorie și o experiență deosebită”.

Patriarhia Română

Parohia noastră are nevoie de o biserică proprie și în acest scop s-a deschis un cont bancar special.

DEVENIȚI CĂLĂTORI, SPRIJININD ACHIZIȚIONAREA UNEI BISERICI ORTODOXE ROMÂNE ÎN ZÜRICH!

Donațiile se fac în contul:

CREDIT SUISSE - IBAN: CH31 0483 5035 8248 3100 2, SWIFT / CRESCHZZ80A

Für eine rumänische Kirche in Zürich

Mulțumim călduros FAMILIEI PRINCIARE STURDZA pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina

www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU

Tel./Fax: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

Email: r-enoiu@gmx.ch

Slujbele se săvârșesc în Cripta Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich.

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare). Contact Email: scoalaparohiala.zurich@yahoo.com

Donații, contribuții:

IBAN: CH85 0483 5035 8248 3100 0, SWIFT/BIC: CRESCHZZ80H,

Konto: 80-500-4, Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St.

Nikolaus, Wehntalerstr. 451, 8046 Zürich

Colegiul de redacție:

Pr. Romică-Nicolae Enoiu, Iulia Cârjeu, Monica Drăgan, Ana Ansorge, Milica Enoiu, Alina Bucher

Grafică și tehnoredactare: Alina Bucher